

Åpenhets- rapport

for 2024

for

HJR HOLDING AS
DIBBER AS
HJR UTLAND AS
HJR UTLAND 3 AS
LÆRINGSVERKSTEDET GRUPPEN AS
LÆRINGSVERKSTEDET AS
TAURITO AS
ÅSTVEIT HELSESENTER AS

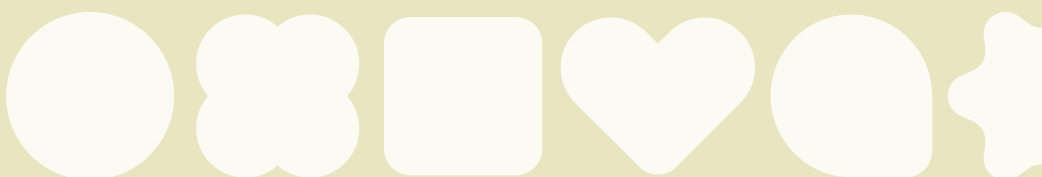
og deres datterselskaper (konsern og underkonserner)

med redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven

25. juni 2025

Innhold

1 Innledning	3
2 Struktur for Åpenhetsrapportene	4
3 Oppdatert informasjon om HJR-gruppen og dens virksomheter for Rapportperioden.....	5
4 HJR-gruppens arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold i Rapportperioden.....	8
4.1 Innledning	8
4.2 Generelt arbeid	8
4.3 Undersøkelser	10
5 Avsluttende ord.....	10
Signaturer	11
HJR Holding AS.....	12
Dibber AS	13
HJR Utland AS	14
HJR Utland 3 AS	15
Læringsverkstedet Gruppen AS.....	16
Læringsverkstedet AS	17
Taurito AS	18
Åstveit Helsesenter AS	19
Referanser	20
Vedlegg 1: Åpenhetsrapporten 2022	21
Vedlegg 2: Åpenhetsrapporten 2023	22

1 Innledning

Dette er den tredje åpenhetsrapporten med redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven og OECD-rammeverket for HJR-Gruppen. Den er for året 2024 ("Åpenhetsrapporten 2024" og "Rapportperioden"). Vår første rapport omfattet perioden 1. januar 2022 til 31. mai 2023 (henholdsvis "Åpenhetsrapporten 2022" og "Rapportperioden 2022"), og vår andre rapport perioden 1. juni 2023 til 31. desember 2023 (henholdsvis "Åpenhetsrapporten 2023" og "Rapportperioden 2023"). Åpenhetsrapporten 2022 og Åpenhetsrapporten 2023 er vedlagt henholdsvis som vedlegg 1 og vedlegg 2. Alle åpenhetsrapportene våre er referert til som "Åpenhetsrapportene".

Med mindre annet er angitt uttrykkelig eller fremgår av sammenhengen, har begreper som er definert i Åpenhetsrapporten 2022, samme innhold i Åpenhetsrapporten 2024.

2 Struktur for Åpenhetsrapportene

Åpenhetsrapportene har en del med grunnleggende informasjon, oppdateringer og ytterligere informasjon om HJR-gruppen og dens virksomheter, og en del med grunnleggende informasjon, oppdateringer og ytterligere informasjon om vårt arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold:

Rapport	HJR-gruppen og dens virksomheter	Vårt arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold	Periode
Åpenhetsrapporten 2022	Punkt 1 Punkt 3.2	Punkt 1 Punkt 3.1 Punkt 3.3 Punkt 3.4	Rapportperioden 2022
Åpenhetsrapporten 2023	Punkt 2	Punkt 3	Rapportperioden 2023
Åpenhetsrapporten 2024	Punkt 3	Punkt 4	Rapportperioden 2024

Åpenhetsrapporten 2022 er den grunnleggende. Både Åpenhetsrapporten 2022 og Åpenhetsrapporten 2023 bør leses før Åpenhetsrapporten 2024, ettersom de bygger på hverandre.

I punkt 2 i Åpenhetsrapporten 2022 er også informasjon om åpenhetsloven og OECD-rammeverket.

Åpenhetsrapportene har avsluttende ord som siste punkt.

3 Oppdatert informasjon om HJR-gruppen og dens virksomheter for Rapportperioden

Omsetningen i HJR-gruppen var i 2024 på rundt NOK 7 920 000 000. Også dette året stod Utdanningsvirksomheten, Dibber-gruppen, for stort sett hele, med et bidrag fra barnehagevirksomheten på cirka 95 % og et bidrag fra skolevirksomheten på cirka 5 %. For den andre virksomheten av nevneverdig størrelse i HJR-gruppen, Helsevirksomheten, var omsetningen i 2024 på rundt NOK 67 850 000.

I Åpenhetsrapporten 2022 anga vi at formålet for Utdanningsvirksomheten er å develop lifelong learners with a heart for the world™ (norsk oversettelse ikke utarbeidet). I dette ligger at vi til enhver tid søker å nå så mange barn som mulig. Det gjør Dibber-gruppen ikke bare gjennom kjernevirksomhetene med egne og franchisedrevne barnehager og skoler, men også gjennom øvrige virksomheter, herunder de som er del av samfunnsansvarsarbeidet.

Dibber-gruppen var gjennom kjernevirksomhetene ved enden av Rapportperioden en hjørne-
sten i oppveksten til rundt 45 000 barn. Rundt 14 000 storhjertede ansatte, i hovedsak peda-
goger, jobbet hver dag for at våre barn skal ha en best mulig utvikling og for øvrig ha det best
mulig. Kjernevirksomhetene foregikk i 601 utdanningsenheter, fordelt på 9 land. Dette er vist
i figur 1 og 2 (norsk versjon ikke utarbeidet for figur 2):

**601
units**

**~ 45 000
children**

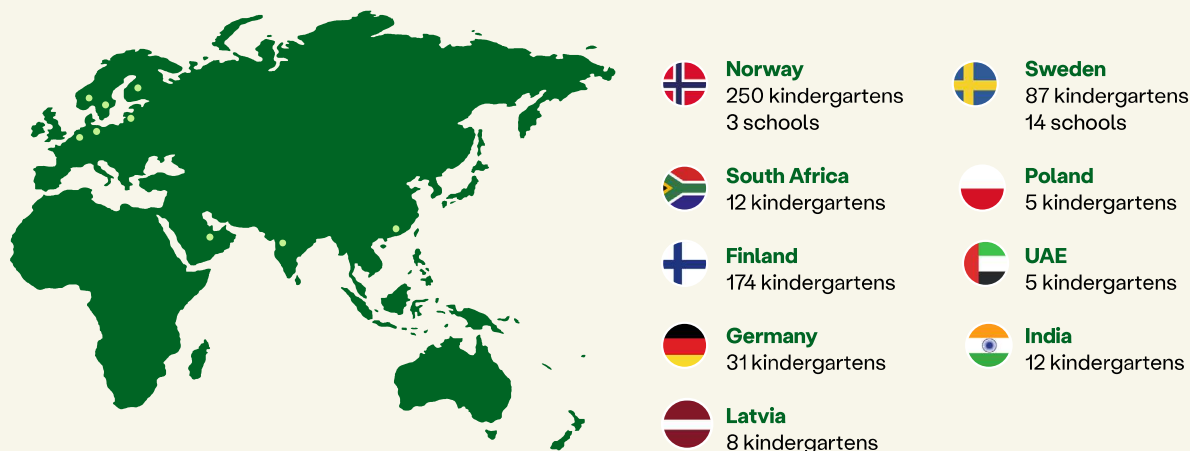

**~ 14 000
pedagogues**

**9
countries**

Figur 1: Nøkkeltall for kjernevirksomhetene i Dibber-gruppen

Figur 2: Kart som viser kjernevirksomhetenes nedslagsfelt geografisk per 31. desember 2024

I kjernevirksomhetene fokuserte vi i all hovedsak på konsolidering av det eksisterende i 2024. Enheter kom til i Finland, India, Sverige og Tyskland. Noen få enheter ble avviklet i Finland, Norge, Sverige og Tyskland, i hovedsak som demografiske tilpasninger. Pilotenheten i Hong Kong ble avviklet, etter at viktig erfaringer var høstet. I India ble utdanning for første gang levert gjennom det som i løpet av året ble 5 operasjonelle franchiseenheter. I sum hadde kjernevirksomhetene omtrent samme størrelse ved utgangen som ved inngangen til 2024.

Det ble fremhevet i Åpenhetsrapporten 2023 at det til enhver tid skjer mye forretningsutvikling i Dibber-gruppen. I Rapportperioden var det også tilfelle. På strategisk nivå fremhever vi at det ble arbeidet med å fornye den såkalte verdipattformen før publisering og implementering i 2025. Verdipattformen skal være en veiviser og støtte i alle små og store beslutninger og annen atferd i hele organisasjonen. Ellers fortsatte arbeidet med tilpasninger til endringer i eksterne og interne faktorer. På et mer taktisk nivå var et høydepunkt implementeringen av det globale personalstyringssystemet i alle land, foruten Finland og Tyskland. I løpet av 2025 vil det globale personalstyringssystemet være implementert i alle våre land.

Det ble gjort endringer i den daglige ledelsen i Dibber-gruppen fra høsten 2024. Etter å ha ledet arbeidet med å bygge plattformen for den videre globale skaleringen av Utdanningsvirksomheten, takket Morten Vårdal for seg som daglig leder. Trude Moen Sydtangen (leder for den norske delen av virksomheten) trådte inn som driftsdirektør (COO), også med ansvar for pedagogikk. Sammen med finansdirektør Atle Hørlyk og teknologidirektør Marvin Dsouza utgjorde hun den daglige ledelsen i det videre, med støtte fra Hans Jacob Sundby som aktiv eier.

I Åpenhetsrapporten 2023 kunne vi meddele at en større virksomhet "var satt ut i livet som en del av samfunnsansvarsarbeidet i HJR-gruppen. Creation utnytter pedagogiske ressurser fra Utdanningsvirksomheten [les: kjernevirksomhetene] og setter disse inn i en særskilt kontekst for utdanning. De aktuelle ressursene har vært brukt i Utdanningsvirksomheten i mange år, med anerkjennelse i academia og svært gode resultater i praksis. Creation har i Rapportperioden presentert de bearbejdede ressursene for, blant annet, utdanningssteder i Peru, Sør-Afrika og

Uganda. Noen testprosjekter har vært etablert. Interessen og responsen har vært stor og overbevisende. Ved utløpet av Rapportperioden hadde vi i tillegg til de rundt 45 000 barna i Utdanningsvirksomheten nådd 4 800 barn med høykvalitets tidligfaseutdanning gjennom Creation. Alt tyder på at 2024 blir et år der vi når vesentlig flere barn og familier også i mindre utviklede områder med disse høykvalitetsressursene. Vi er svært spente på fortsettelsen.” I 2024 ble også utviklingen i Creation svært god. I 2023 signerte vi en avtale med en stor ikke-statlig organisasjon (non-governmental organisation, NGO) i Sør-Afrika og en samarbeidsavtale med lokale utdanningsmyndigheter i det som blir kalt sentraljungelen i Peru. I 2023 ble det gjort testprosjekter, og i 2024 ble disse tatt forbi testfasen og utvidet betydelig. I Peru etablerte vi et eget kontor med egne ansatte for å sikre implementeringen av de pedagogiske ressursene. I tillegg til de store utvidelsene i Peru og Sør-Afrika ble arbeidet i Uganda videreutviklet. Det ble også gjort et lite testprosjekt i Kongo og etablert dialog i flere andre land. Totalt gav vi i 2024 gjennom Creation støtte for utviklingen til i overkant av 15 000 barn, og trente nærmere 500 pedagoger i over 350 barnehager. Målet er å utvikle Creation videre, gjerne sammen med andre filantropiske partnere, slik at vi kan la vår kunnskap og de verktøy vi har utviklet, komme flest mulig barn til gode også i områder med utfordringer. I øvrig samfunnsansvarsarbeid nådde vi ytterligere rundt 10 000 barn og fikk støttet dem i deres utvikling.

Ved enden av Rapportperioden var Dibber-gruppen med kjernevirksomhetene og øvrige virksomheter en viktig bidragsyter i utviklingen til altså rundt 70 000 barn. Vi er meget stolte av dette, og det vi betyr for disse barna, foreldre og andre foresatte og samfunnene vi er en del av.

4 HJR-gruppens arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold i Rapportperioden

4.1 Innledning

Fundamentet for informasjon om vårt arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er altså i Åpenhetsrapporten 2022 punkt 1, punkt 3.1, punkt 3.3 og i punkt 3.4.

Oppdateringer og ytterligere informasjon om dette for Rapportperioden er i det følgende i dette punktet. Som det fremgår i Åpenhetsrapporten 2022 deler arbeidet seg naturlig i generelt arbeid og i Undersøkelser (se punkt 3.1 og videre i Åpenhetsrapporten 2022 om dette). I punkt 4.2 er generelt arbeid i Rapportperioden beskrevet, mens Undersøkelser i Rapportperioden er omtalt i punkt 4.3.

4.2 Generelt arbeid

Når det gjelder generelt arbeid, oppsummerte vi for veien fremover i Åpenhetsrapporten 2023 punkt 4 at "arbeidet etter åpenhetsloven og OECDs retningslinjer må forenes med arbeidet etter CSRD, og HJR-gruppen og andre virksomheter må få alle elementene til å virke som et hele.

Dette vil kreve mye, men ta virksomhetene og samfunnet for øvrig mange steg videre i arbeidet med Bærekraft." Som en del av sitt arbeid med å lette regelverksbyrden for næringslivet, referert til som Omnibus, besluttet EU 14. april 2025 en endring av tidslinjen for CSRD og annen EU-lovgivning og en frist for landene til å implementere dette innen utløpet av 2025 (www1).

Endringen vil ha den følge at HJR-gruppen må rapportere etter CSRD først fra 2028.

HJR-gruppen påbegynte uansett dette arbeidet for alvor og kom en lang vei i Rapportperioden.

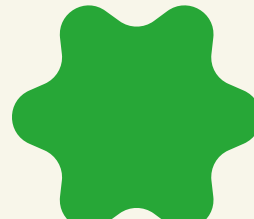
I Åpenhetsrapporten 2022 punkt 4 oppsummerte vi at HJR-gruppen i Rapportperioden 2022, blant annet, hadde "fått tilpasset formell organisering, utarbeidet de nødvendige styringsdokumentene, identifisert risikoområder og utarbeidet tilhørende tiltak i tilknytning til disse og gjennomført implementering, inkludert det å arbeide med kulturen i hele konsernet ved å gjøre åpenhetsloven og OECD-rammeverket kjent, få alle i konsernet til å ville promotere dette og gjøre det hele til en del av hvordan vi gjør det hos oss." Som i Rapportperioden 2023 har vi fortsatt å utvikle dette i Rapportperioden, og særlig i lys av det CSRD setter fokus på, både generelt og for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold spesielt.

Den formelle organiseringen for arbeider med Bærekraft i HJR-gruppen har vært utviklet videre i Rapportperioden. Det er satt opp flere møteplasser for å dele kunnskap og utvikle arbeidet med Bærekraft. Dette øker også engasjementet for dem som involvert.

Den generelle kartleggingen for å identifisere risikoområder for virksomhetene ble gjennomgått i Rapportperioden uten at det ledet til endringer. Denne gjennomgangen var også støttet av arbeidet med den dobbelte vesentlighetsanalysen (double materiality assessment, DMA) etter CSRD. Enda flere representanter fra alle deler av organisasjonen enn det som har vært tilfelle tidligere, har vært involvert i arbeidet med å angi påvirkninger, risikoer og muligheter (impacts, risks and opportunities, IRO) også for temaer om eller med tilknytning til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Det nevnte globale personalstyringssystemet har flere funksjoner som støtter arbeidet med Bærekraft, som å sikre at det ikke blir arbeidet for mye overtid, at personer med en for lav alder blir registrert som ansatt og så videre. I tilknytning til implementeringen av systemet har det vært arbeidet med å sikre at denne funksjonaliteten blir utnyttet fullt ut. IT-systemet for generelt arbeid med Bærekraft omtalt i Åpenhetsrapporten 2023 ble det besluttet ikke å gå videre med i Rapportperioden. Det ga, for eksempel, for lite støtte med hensyn til HJR-gruppens arbeid med karbonregnskap etter CSRD. Bruken av leverandør- og kontraktsforvaltningsverktøyet House of Controls Complete Control ble utvidet til nye funksjoner som gjør det mulig å registrere mer detaljerte opplysninger om risikovurderinger og resultater fra leverandørundersøkelser.

I Åpenhetsrapporten 2023 punkt 3 beskrev vi at "[v]irksomhetene" i HJR-gruppen søker å gjøre innkjøp fra det som skal være trygge leverandører, med kontroll på at alle ledd i leverandørkjeden respekterer grunnleggende menneskerettigheter og har anstendige arbeidsforhold. I Utdanningsvirksomheten er det imidlertid fragmentert, og vi har derfor begynt å se på å sentralisere innkjøp fra kun én eller noen få leverandører for en rekke viktige innkjøp på sikt, som skal gi ytterligere trygghet." Dette arbeidet skred sakte, men sikkert fremover også i Rapportperioden.

4.3 Undersøkelser

Når det gjelder Undersøkelser internt, har det heller ikke i Rapportperioden vært mottatt varsler gjennom de etablerte varslingskanalene som har foranlediget dette. Det har heller ikke kommet til varsler gjennom uformelle kanaler eller annen informasjon som har foranlediget Undersøkelser. Med det nye globale personalstyringssystemet ble den første globale medarbeiderundersøkelsen gjennomført i Dibber-gruppen. Den viste generelt stor tilfredshet blant de ansatte. Den gav også gode innspill til hva som kan bli bedre, uten at noe var av en slik karakter at ytterligere Undersøkelser var nødvendig. De sakene som har vært, har også i Rapportperioden vært ordinære personalsaker. Etter et oppslag i media ble det undersøkt om Dibber-gruppen samarbeidet med en organisasjon hvis forhold til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold kan være problematisk. Et samarbeid forelå ikke.

Det har heller ikke vært mottatt varsler gjennom de etablerte varslingskanalene eller kommet til annen informasjon som har gjort eksterne Undersøkelser umiddelbart nødvendig i Rapportperioden. På generelt grunnlag har det imidlertid vært gjennomført Undersøkelser som de beskrevet i Åpenhetsrapporten 2022 punkt 3.4 blant leverandører. I Rapportperioden har det vært et særskilt fokus på tekstilleverandører, og det er gjort et arbeid for å øke kunnskapen om risikofaktorer i tekstilindustrien. Det ble sendt ut spørreundersøkelser til alle tekstilleverandørene som er til HJR-gruppen. Det ble ikke avdekket større avvik, men noen rapporterer om manglende dokumentering av HMS-rutiner hos underleverandører. Relativt sett er HJR-gruppen ikke en stor forbruker av tekstiler, og tilnærmingen til slike innkjøp kan med det bli noe tilfeldig og innebære en risiko for at leverandørenes kontrollrutiner ikke blir tilstrekkelig vurdert før anskaffelser. En sentralisering av innkjøpene vil bedre også dette.

5 Avsluttende ord

Arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven har også i Rapportperioden på en god måte bygget videre på det arbeidet som har vært gjort tidligere. Utover det en i HJR-gruppen må foreta seg ved konkret informasjon om problemer knyttet til respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, vil fokuset fremover fortsatt være å utvikle dette i forening med andre rettslige Bærekraft-rammeverk som vil få effekt for HJR-gruppen, nå på litt sikt særlig CSRD og CSDDD.

Signaturer

HJR Holding AS

Ingerlinn Sundby

Ingerlinn Sundby (Jun 25, 2025 14:12 GMT+2)

Ingerlinn Sundby
enestyre, styreleder

Dibber AS

G. Johansson

G. Johansson (Jun 26, 2025 15:03 GMT+2)

Gunnar Johansson

styreleder

H. J. Sundby

H. J. Sundby (Jun 26, 2025 15:05 GMT+2)

Hans J Sundby

styremedlem

V. Sundby

Veline (Jun 26, 2025 23:21 GMT+2)

Veline Sundby

styremedlem

Ingerlinn Sundby

Ingerlinn Sundby (Jun 25, 2025 14:12 GMT+2)

Ingerlinn Sundby

styremedlem

HJR Utland AS

atle hørlyk

atle hørlyk (Jun 25, 2025 14:22 GMT+2)

Atle Hørlyk
enestyre, styreleder

HJR Utland 3 AS

atle hørlyk

atle hørlyk (Jun 25, 2025 14:22 GMT+2)

Atle Hørlyk
enestyre, styreleder

Læringsverkstedet Gruppen AS

Trude Moen Sydtangen

Trude Moen Sydtangen (Jun 25, 2025 14:53 GMT+2)

Trude M Sydtangen
styreleder

atle hørlyk

atle hørlyk (Jun 25, 2025 14:22 GMT+2)

Atle Hørlyk
styremedlem

Læringsverkstedet AS

Trude Moen Sydtangen

Trude Moen Sydtangen (Jun 25, 2025 14:53 GMT+2)

Trude M Sydtangen

styreleder

Trude S Nordgaard

Trude S Nordgaard (Jun 25, 2025 14:57 GMT+2)

Trude S Nordgaard

styremedlem
(ansatte-representant)

Linda Therese Griffiths

Linda Therese Griffiths (Jun 25, 2025 14:57 GMT+2)

Linda T Griffiths

styremedlem
(ansatte-representant)

Ann-Kristin Dyre

Ann-Kristin Dyre (Jun 25, 2025 17:33 GMT+2)

Ann-Kristin Dyre

styremedlem

Taurito AS

atle hørlyk

atle hørlyk (Jun 25, 2025 14:22 GMT+2)

Atle Hørlyk
enestyre, styreleder

Åstveit Helsesenter AS

atle hørlyk (Jun 25, 2025 14:22 GMT+2)

Atle Hørlyk
enestyre, styreleder

Tone O. Kallekleiv (Jun 26, 2025 10:03 GMT+2)

Tone O Kallekleiv
daglig leder

Referanser

Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting (CSRD)

Directive (EU) 2024/1760 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 on corporate sustainability due diligence and amending Directive (EU) 2019/1937 and Regulation (EU) 2023/2859 (CS3D)

Lov 17. juli 1998 nummer 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven)

Lov 18. juni 2021 nummer 99 om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)

www1 =

<https://www.consilium.europa.eu>

Vedlegg 1: Åpenhetsrapporten 2022

[følger]

Åpenhets- rapport

29. juni 2023

for

HJR Holding AS

Dibber AS

HJR Utland AS

HJR Utland 3 AS

Læringsverkstedet Gruppen AS

Læringsverkstedet AS

Taurito AS

Åsteveit Helsesenter AS, og

deres datterselskaper (konsern og underkonsern)

med redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for grunnleggende
menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven

Innhold

1	Innledning	3
2	Åpenhetsloven og OECDs retningslinjer og rammeverk	5
3	HJR-gruppen og arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold	7
	3.1 Innledning	7
	3.2 Nærmere presentasjon av virksomhetene i HJR-gruppen	7
	3.3 HJR-gruppens arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold i Rapportperioden	10
	3.4 Undersøkelser	12
4	Avslutning	13
	Signaturer	14
	HJR Holding AS	15
	Dibber AS	16
	HJR Utland AS	17
	HJR Utland 3 AS	18
	Læringsverkstedet Gruppen AS	19
	Læringsverkstedet AS	20
	Taurito AS	21
	Åstveit Helsesenter AS	22
	Referanser	23

1 Innledning

HJR Holding AS (organisasjonsnummer 998 812 623) er eid av Hans Jacob Sundby og Randi Lauvland Sundby. Det er det øverste selskapet i gruppen av selskaper som har blitt til etter at Hans Jacob og Randi etablerte den første Læringsverkstedet-barnehagen i Kristiansand i 2003 med formål å få verdens viktigste verdier – våre barn – til å vokse (“HJR-gruppen”).

HJR-gruppen omfatter nå en utdanningsvirksomhet (“Utdanningsvirksomheten”) og en helsevirksomhet (“Helsevirksomheten”).

Utdanningsvirksomheten er og skal være den alt vesentlige. Den er samlet i underkonsernet som Dibber AS (organisasjonsnummer 998 831 067) utgjør sammen med datterselskaper (“Dibber-gruppen”). Utdanningsvirksomheten består av barnehagevirksomheten (førskole), som er og fortsatt skal være hovedvirksomheten i HJR-gruppen, en vesentlig skolevirksomhet og en mindre eiendomsutviklingsvirksomhet knyttet til Utdanningsvirksomheten.

Helsevirksomheten er liten og i et underkonsern bestående av Åstveit Helsesenter AS (organisasjonsnummer 988 413 216) og eiendomsselskapet BESP Eiendom AS (organisasjonsnummer 988 306 452).

Utdanningsvirksomheten har de senere årene ekspandert internasjonalt, og denne internasjonaliseringen skal fortsette med økt styrke i årene som kommer. For øvrig ble formålet for Utdanningsvirksomheten gitt en ny formulering våren 2023 som en del av en fornying av merkevaren Dibber. For å ta høyde for alt som er skjedd siden oppstarten, og fremtiden er det nå (norsk oversettelse er ikke utarbeidet):

**“We develop lifelong learners
with a heart for the world”.**

Samfunnet har gått i retning av strengere krav til næringslivet. Det er kommet til et stort antall føringer fra ulike instanser. Vi kan oppsummere de som rettslige og ikke-rettslige krav om bærekraft i vid forstand (“Bærekraft”). Virksomhetene skal sørge for å dekke behovene til nåværende generasjon uten at det hindrer fremtidige generasjoner i å få dekket sine behov, nå og da med en balanse mellom økonomisk vekst, miljøet og sosial velvære (Brundtland, 1987). I stor grad er det snakk om det som blir forbundet med etterlevelse (compliance), og typisk etterlevelse som virksomhetene må informere offentligheten om. Ofte følges dette opp gjennom ESG (Environmental, Social, Governance)-rammeverk, som FNs Global Reporting Initiative (GRI). OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper: Anbefalinger for ansvarlig næringsliv innenfor en global ramme (“OECDs retningslinjer”) står sentralt og er nå blitt over 40 år gamle (revidert i 2023, [www1](#)).

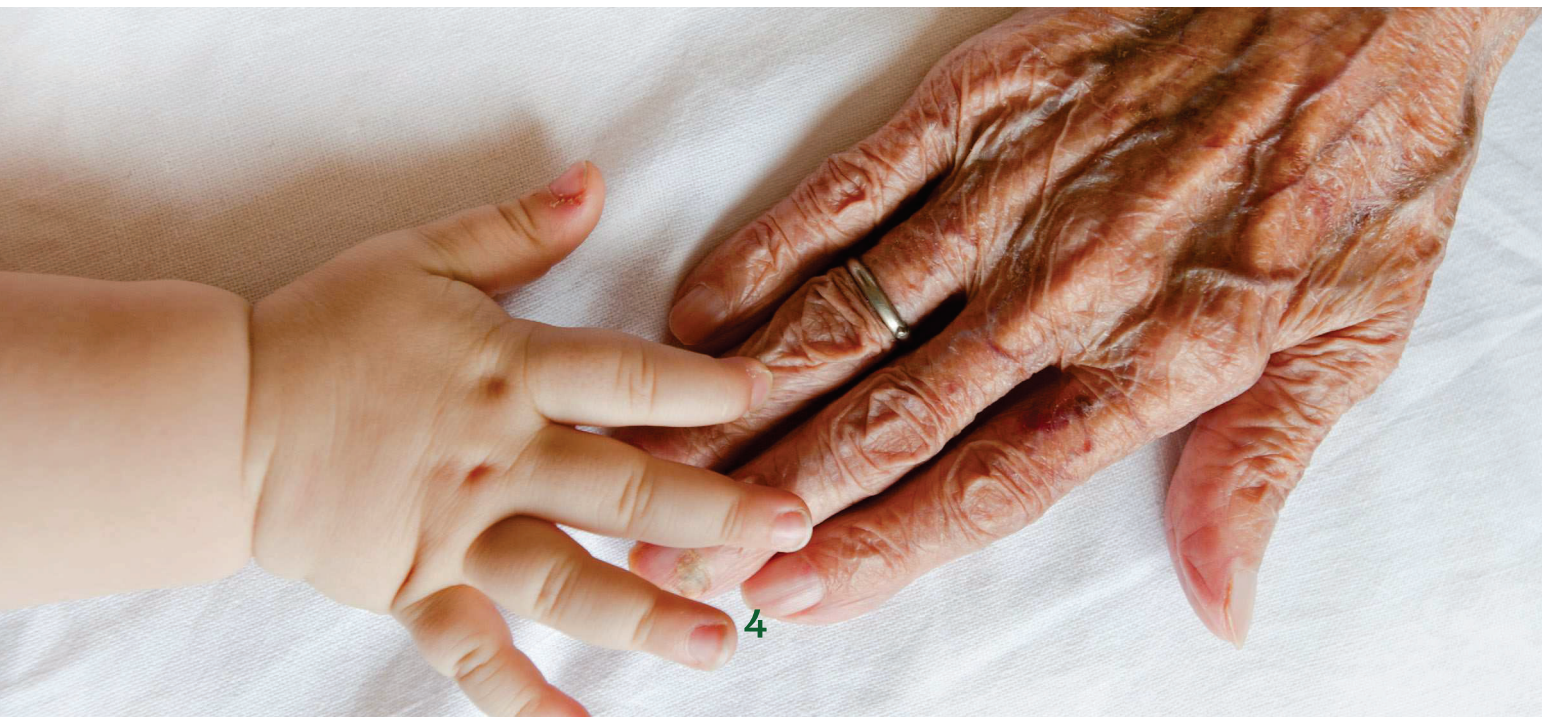
OECDs retningslinjer er gitt tilslutning av de fleste land i verden ([www2](#)), og i senere år har land og unioner av disse begynt å gjøre OECDs retningslinjer til lov og direkte forpliktelser for virksomhetene. I Norge ble åpenhetsloven vedtatt 18. juni 2021 og gitt ikrafttredelse fra 1. juli 2022. EU vedtok the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) 5. januar 2023, med virkning for de første virksomhetene fra 2024 ([www3](#)). Åpenhetsloven implementerer OECDs retningslinjer som et minimum når det gjelder grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og CSRD går videre både med hensyn til OECDs retningslinjer og andre føringer ([www3](#)).

Formålene til HJR-gruppens virksomheter er å sikre Bærekraft. Et eksempel fra Utdanningsvirksomheten vår: Retten til utdanning er nedfelt i artikkel 26 i FNs verdenserklæring om menneskerettigheter fra 1948. FNs bærekraftsmål nummer 4 er å sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle. Videre er, særlig når det gjelder barnehagevirksomheten, delmål 4.2 i FNs bærekraftsmål innen 2030 å sikre alle jenter og gutter mulighet for god tidlig utvikling og omsorg og tilgang til førskole, slik at de er forberedt til videre skolegang. Hver dag går rundt 12 000 ansatte i Dibber-gruppen på jobb for å gjøre verden til et bedre sted gjennom utdanning av verdens viktigste ressurs-er. Samtidig må HJR-gruppen også for øvrig bidra til at vi har denne balansen mellom økonomisk vekst, miljøet og sosial velvære som ligger i Bærekraft. Samtlige tema omhandlet i OECDs retningslinjer så vel som andre tema assosiert med Bærekraft har vært med i ledelse og styring av HJR-gruppen siden starten. Spesielt aktuelle er grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, som særskilt adressert i åpenhetsloven; miljø; korrupsjon; forbrukervern, inkludert personvern; kunnskaps- og teknologideling; konkurranse; hvitvasking; sanksjoner og skattlegging. HJR-gruppen har arbeidet med problemstillingene åpenhetsloven omfatter, i en årrekke. Åpenhetsloven innebærer imidlertid en ny og ytre styring av dette.

HJR-gruppen har utarbeidet denne rapporten for åpenhet om seg og sitt arbeid med den del av

Bærekraft som gjelder grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven, i perioden 1. januar 2022 til og med 31. mai 2023 (henholdsvis "Åpenhetsrapporten" og "Rapportperioden"). En periode utover regnskapsåret 2022 har vært ansett formålstjenlig i denne første rapporten for HJR-gruppen etter åpenhetsloven. I HJR-gruppen er i tillegg til HJR Holding AS i Utdanningsvirksomheten Dibber AS, HJR Utland AS (organisasjonsnummer 913 634 535), HJR Utland 3 AS (organisasjonsnummer 913 852 966), Læringsverkstedet Gruppen AS (organisasjonsnummer 826 157 062), Læringsverkstedet AS (organisasjonsnummer 878 620 852), Taurito AS (organisasjonsnummer 921 161 239) og i Helsevirksomheten Åstveit Helsesenter AS (organisasjonsnummer 988 413 216) større virksomheter som er omfattet av åpenhetsloven enten på selvstendig grunnlag eller som over- eller underkonsern, jf åpenhetsloven § 2 første ledd og § 3 første ledd bokstav a. Åpenhetsrapporten dekker kravet etter åpenhetsloven § 5 første ledd om å redegjøre for de aktsomhetsvurderinger disse virksomhetene skal utføre etter åpenhetsloven § 4.

I punkt 2 er en kort redegjørelse for åpenhetsloven og OECDs retningslinjer og de krav rammeverket stiller til de virksomhetene som er omfattet av åpenhetsloven. En nærmere presentasjon av HJR-gruppen og dens arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (aktsomhetsvurderinger) etter åpenhetsloven i Rapportperioden er i punkt 3. Noen avsluttende ord er i punkt 4.

2. Åpenhetsloven og OECDs retningslinjer og rammeverk

Åpenhetsloven implementerer OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper for blant annet norske virksomheter, og har etter åpenhetsloven § 1 med dette som grunnlag som formål å

“ fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.”

Åpenhetsloven pålegger virksomhetene som er omfattet, grovt sagt tre sett med forpliktelser:

Et første sett er det som følger av åpenhetsloven § 4 første ledd første punktum om at virksomhetene skal utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer (due diligence). Begrepet aktsomhetsvurderinger har her et langt videre innhold enn det en legger i det i vanlig språkbruk. Ifølge åpenhetsloven § 4 første ledd andre punktum omfatter det å “[...]”

- a. forankre ansvarlighet i virksomhetens retningslinjer
- b. kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som virksomheten enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til virksomhetens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere
- c. iverksette egnede tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser basert på virksomhetens prioriteringer og vurderinger etter bokstav b
- d. følge med på gjennomføring og resultater av tiltak etter bokstav c
- e. kommunisere med berørte interessenter og rettighetshavere om hvordan negative konsekvenser er håndtert etter bokstav c og d
- f. sørge for eller samarbeide om gjenoppretting og erstatning der dette er påkrevd.”

Aktsomhetsvurderingene skal ifølge åpenhetsloven § 4 andre ledd utføres regelmessig og stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art, konteksten virksomheten finner sted innenfor, og alvorlighetsgraden av og sannsynligheten for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. I aktsomhetsvurderinger ligger altså et krav om et permanent, risikobasert ledelse- og styringssystem for å identifisere og håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser virksomheter kan ha for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold og informere omverdenen om dette.

Et andre sett av forpliktelser er det som er pålagt i åpenhetsloven § 5 om spesifikt å gjøre rede for aktsomhetsvurderinger innen 30. juni hvert år og ved vesentlige endringer ved vurderingene. Ifølge åpenhetsloven § 5 første ledd andre punktum skal redegjørelsen minst inneholde “[...]”

- a. en generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- b. opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger
- c. opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.”

Det tredje settet av forpliktelser knytter seg til at virksomhetene etter åpenhetsloven § 6 første ledd første punktum ved skriftlig forespørsel skal gi enhver informasjon om hvordan virksomheten håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Sammen med øvrige bestemmelser er dette gitt en utførlig regulering i åpenhetsloven §§ 6 og 7.

OECDs retningslinjer er anbefalinger utviklet av OECD for å fremme ansvarlig forretningspraksis og bærekraftig utvikling. Retningslinjene ble utviklet av OECD-landene i 1976 og en rekke ikke-medlemsland. I 2011 ble retningslinjene oppdatert for å samsvare med de veiledende prinsippene for næringsliv og menneskerettigheter vedtatt av FNs menneskerettighetsråd det samme året ("UNGP"), og en ytterligere ny utgave av OECDs retningslinjer ble klar i 2023 (www1). Både OECDs retningslinjer og UNGP bygger på internasjonale minimumsstandarder for næringslivet, blant annet FNs konvensjoner om sivile og politiske rettigheter, økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter og ILOs kjernekonvensjoner. Formålet med OECDs retningslinjer er å veilede virksomhetene i hvordan de sikrer at deres aktiviteter respekterer menneskerettigheter, bidrar til gode samfunn og minimerer negative miljøpåvirkninger. Medvirkende regjeringer har forpliktet seg til å tilpasse lovgivning til OECDs retningslinjer. Implementeringen av retningslinjene innebærer også opprettelsen av nasjonale kontaktpunkter i medlemsland, som skal støtte virksomhetene i å følge retningslinjene. OECD og andre har utviklet ytterligere litteratur som skal støtte arbeidet med OECDs retningslinjer, som OECDs "Due Dilligence Guidance for Responsible Business Conduct" (sammen med OECDs retningslinjer "OECD-rammeverket"). OECD-rammeverket angir nærmere hvordan virksomhetene skal gjennomføre aktsomhetsvurderinger og styre risiko og kan forene dette arbeidet.

3. HJR-gruppen og arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold

3.1 Innledning

I dette punktet presenteres HJR-gruppen og dens arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter kravene, retningslinjene og veiledningen i åpenhetsloven og OECD-rammeverket i Rapportperioden nærmere. HJR-gruppen har i forbindelse med innføringen av åpenhetsloven tilpasset sitt arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, men mye er videreført. Dette har også påvirket tilnærmingen til andre tema innen Bærekraft.

I punkt 3.2 er virksomhetene i HJR-gruppen beskrevet videre etter introduksjonen i punkt 1. I punkt 3.3 er arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i HJR-gruppen i Rapportperioden beskrevet generelt utover det som er gjort i punkt 1. Dette arbeidet involverer interne og eksterne (leverandørkjeder og forretningspartnere) spesifikke undersøkelser for å kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold og tilhørende tiltak ("Undersøkelser"). I punkt 3.4 er de Undersøkelser som er gjennomført i HJR-gruppen i Rapportperioden, gjort rede for. Samlet dekker dette kravet til redegjørelse for aktsomhetsvurderingene HJR-gruppen skal utføre etter åpenhetsloven § 5 første ledd og viser hvordan HJR-gruppen etterlever øvrige forpliktelser etter åpenhetsloven.

3.2 Nærmere presentasjon av virksomhetene i HJR-gruppen

HJR-gruppen består i det alt vesentlige av Utdanningsvirksomheten. Av en omsetning på rundt NOK 6 423 000 000 i 2022 stod Dibber-gruppen for stort sett hele. Dibber-gruppen er Nord-Europas største virksomhet innen drift av barnehager (vanlige betegnelser internasjonalt er Early Childhood Development, ECD, [www4](#), og Early Childhood Education and Care, ECEC, [www5](#)). Dibber-gruppen driver også skoler i Norge under varemerket Children's International School (CIS) og i Sverige under varemerket Dibber. Skolevirksomheten utgjorde i 2022 omtrent 6 % av omsetningen i Dibber-gruppen. De fleste av de nærmere 12 000 ansatte er de pedagogisk ansatte som driver barnehagene og jobber med barnas utvikling. Dibber-gruppen er en viktig bidragsyter i oppveksten til rundt 40.000 barn. Utdanningsvirksomheten foregår i over 600 utdanningsenheter fordelt på 10 land. Dette er vist i figur 1 og 2. Internasjonaliseringen av Utdanningsvirksomheten har skjedd både med nyetableringer og oppkjøp.

Figur 1: Nøkkeltall for Dibbergruppen

Dibber-gruppen vokste i 2022 med cirka 50 utdanningsenheter, som også omfattet etablering i to nye land: Polen og Sør-Afrika. Etableringen i Sør-Afrika var relativt omfattende med oppkjøpet av barnehagekjeden OptiBaby & Kids i Johannesburg-området ("Opti-oppkjøpet"). I mars 2023 startet vi våre to første barnehager i India.

Figur 2: Kart som viser Utdanningsvirksomhetens nedslagsfelt geografisk per 31. mai 2023

For å “develop lifelong learners with a heart for the world” er Dibber-gruppen Driven by Heart™ (norsk oversettelse er ikke utarbeidet). Det er et slagord som i Dibber-gruppen, blant annet, gir uttrykk for den balansen som ligger i Bærekraft: økonomi må balanseres med andre verdier. HJR-gruppen er høyst verdidrevet, og har historisk uttrykt dette gjennom verdipar i sin verdiplattform. I forbindelse med den nevnte fornyingen av merkevaren Dibber, har formuleringen av disse verdiparene blitt fornyet og er nå som vist i figur 3.

Warm-hearted & Professional

Warm-hearted

We live the Heart Culture in our relationships with children, parents, and colleagues. We take a warm-hearted approach to every situation and create a safe, inviting environment around us

Professional

We commit to being our best by becoming lifelong learners who stay updated in our professions. We endeavor to build a network of professionals who can support and inspire each other.

Playful & Driven

Playful

We create an environment of playfulness around us by nurturing a culture where we have fun, celebrate, and enjoy working in the Dibber family.

Driven

We set high goals for our children, colleagues, and company and believe we can achieve them, together. Dibber dares to dream big, imagining the possibilities, while embodying quality.

Generous & Committed

Generous

We encourage our children, colleagues, and company to rise up to the challenges of an ever-progressing world. We are solution oriented, embrace collaboration, and give space for people to grow.

Committed

We have established a solid foundation that allows us to adapt and move forward while holding firm to our core. We are committed to sharing Dibber Way globally. This allows us to adapt and move forward while holding firm to our commitments and core.

Figur 3: Dibber-gruppens verdipar

Verdiparene gir også uttrykk for denne balansen mellom lønnsomhet og andre verdier. Uten lønnsomhet vil det ikke være noen virksomheter og konkurransekraft til å nå formål, men lønnsomheten må komme på best mulig måte og være langsiktig. Dette er viktig i hele HJR-gruppen. Dibber-gruppen lover følgende til kunder, ansatte og andre vi samarbeider med (figur 4):

Figur 4: Dibber-gruppens lovnader

Dibber-gruppens ambisjoner er å få bidra i oppveksten til så mange barn som mulig, være den mest attraktive leverandøren av utdanningstjenester og lede utviklingen i ECD.

The Dibber Way™ er et overordnet ledelses- og styringssystem i Dibber-gruppen. Det skal sørge for høyeste kvalitet i det som bli levert til barn, foresatte og samfunnet for øvrig, et total quality management system (TQM). All atferd i Dibber-gruppen skal være i henhold til the Dibber Way™. Bærekraft og etterlevelsesarbeidet har vært en del av the Dibber Way™. Systemet omfatter også den balanserte målstyringen som gjelder i HJR-gruppen generelt, også for å sikre den balansen som ligger i Bærekraft.

Den daglige ledelsen i Dibber-gruppen består av daglig leder Morten Vårdal, vekstdirektør Pål Ødegaard, finansdirektør Atle Hørlyk, teknologidirektør Marvin Dsouza og HR-direktør Anna Giertz Skablova. Dibber-gruppen har som en forlengelse av hovedkontoret i Oslo et globalt ressurscenter i India.

Utover Utdanningsvirksomheten er det som nevnt kun snakk om helt begrensede virksomheter. Åstveit Helsesenter AS yter spesialisert rehabilitering til døgnpasienter, dagpasienter og pasienter innen ordningen helse og arbeid i Åsane i Bergen etter en avtale med Helse Vest. Datterselskapet, BESP Eiendom AS, eier eiendommen helsesenteret drives på. Helsevirksomheten hadde i 2022 omsetning på cirka NOK 67 700 000. Tone Overøie Kallekleiv er daglig leder i Åstveit Helsesenter AS.

En annen helt marginal virksomhet er tilknyttet en eiendom i Bøverdalen i Jotunheimen. Bøverton AS (organisasjonsnummer 912 390 500) eier og forvalter denne. Eiendommen blir i hovedsak benyttet til intern utvikling i HJR-gruppen, men også en gratis sommercamp for familier som ikke har økonomiske midler til å dra på ferie, en del av samfunnsansvar-arbeidet i Norge.

3.3 HJR-gruppens arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold i Rapportperioden

HJR-gruppen satte i gang arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven våren 2022. Som foreskrevet i åpenhetsloven § 4 andre ledd og gjengitt i punkt 2 har arbeidet vært risikobasert, og gjort med utgangspunkt i veiledningen i OECD-rammeverket. På overordnet nivå har Utdanningsvirksomheten vært prioritert fremfor Helsevirksomheten og de andre helt begrensede virksomhetene. De er små og bare i Norge.

Ledelsen (styrene og daglig ledelse) i selskapene som er omfattet av åpenhetsloven, har tatt føringen i arbeidet, og jobbet tett med ledelsen i de øvrige selskapene. I Utdanningsvirksomheten er det på øverste nivå, i Dibber AS, etablert en permanent komité for Bærekraft ("Bærekraftskomiteen"). Bærekraftskomiteen er oppnevnt av den daglige ledelsen. Den er sideordnet den daglige ledelsen på den måten at den er rådgivende etter initiativ fra den daglige ledelsen eller etter eget initiativ i saker som angår Bærekraft. Ved uenighet mellom den daglige ledelsen og komiteen skal saken løftes til styret. Bærekraftskomiteen arbeider også med implementeringen av ledelsens beslutninger, som omfatter å koordinere arbeidet med Bærekraft i Dibber-gruppen. I komiteen sitter personen som leder arbeidet med Bærekraft i Utdanningsvirksomheten, sammen med andre personer som har ansvar for eller en særlig interesse i tema som er omfattet av Bærekraft, som juridisk direktør, personvernombud, HR-direktør og innkjøpssjef i Dibber AS og representanter fra andre funksjoner i denne delen av konsernet. I det enkelte land har den lokale ledelsen etablert egne arbeidsgrupper for arbeidet med åpenhetsloven og andre tema innenfor Bærekraft i samarbeid med Bærekraftskomiteen. I Helsevirksomheten er det etablert en egen gruppe som har ansvar for Bærekraft, også oppfølgningen av åpenhetsloven.

Ledelsen i virksomhetene som er omfattet av åpenhetsloven, har utarbeidet forslag til vedtak, styringsdokumenter med retningslinjer og rutiner og lagt implementeringsplaner, blant annet for hvordan dette skal innlemmes i eksisterende ledelse- og styringssystemer og kultur, for alle selskapene i HJR-gruppen, inkludert i the Dibber Way™. Bærekraftskomiteen og gruppen for Bærekraft i Helsevirksomheten har deltatt i dette arbeidet. Styrene i selskapene i HJR-gruppen har så gjort de relevante vedtak. Det er utarbeidet og vedtatt et eget overordnet styringsdokument for åpenhetsloven for hele HJR-gruppen ("Åpenhetspolicyen").

Åpenhetspolicyen fastlegger at det løpende skal gjennomføres kartlegging og vurdering av faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold med tiltak (inkludert eventuell interressentkommunikasjon og gjenoppretting) og tiltaksoppfølging på to nivåer i hele HJR-gruppen. Det dreier seg om (i) en generell kartlegging for å identifisere risikoområder og (ii) Undersøkelser. De identifiserte risikoområdene skal veilede arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, inkludert hvilke Undersøkelser som blir gjort. For Helsevirksomheten er det ikke identifisert noe risikoområde internt. Helsevirksomheten er også i seg selv Bærekraft, og velutviklet, med en sterk internkontroll. Eksternt har det vært funnet ikke å være en særlig høy risiko for negative konsekvenser, men industriene næringsmiddel, tekstil og IT er trukket frem etter analyser av leverandørkjedene til Helsevirksomheten. Med unntak for Opti-oppkjøpet har det heller ikke for Utdanningsvirksomheten vært identifisert noe spesielt risikoområde internt.

Bærekraft har vært et fokus i en årrekke. Både ved nyetableringer og oppkjøp har grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold stått sentralt i en forutgående undersøkelsesfase og i implementeringsfasen (inkludert integrering). Ved nyetableringer og oppkjøp i land der det er større risiko for negative konsekvenser blir tema som arbeidstid, lønnsnivå, helse, miljø og sikkerhet (HMS) og rammer for privatliv fulgt opp særlig nøye. Eksternt har leverandørkjedene for entreprisetjenester, klær og næringsmiddel vært identifisert som forbundet med forhøyet risiko, særlig når det gjelder den del av Utdanningsvirksomheten som foregår i De forente arabiske emirater (UAE), India og Sør-Afrika.

De etiske retningslinjene for ansatte både i Utdanningsvirksomheten og Helsevirksomheten har vært gjennomgått og oppdatert i lys av åpenhetsloven, OECD-rammeverket og Åpenhetspolicyen (interne etiske retningslinjer eller internal code of conduct). Disse blir også gjennomgått årlig som ledd i kvalitetssarbeidet. For Utdanningsvirksomheten har det også blitt utarbeidet slike retningslinjer for leverandører og andre forretningspartnere og deres leverandører (eksterne etiske retningslinjer eller external code of conduct). For de interne etiske retningslinjene har det vært etablert varslingskanaler (whistleblowing) for brudd og bekymringer i lang tid, og tilsvarende har nå blitt etablert for de eksterne etiske retningslinjene.

Styringsdokumentene har vært styrket med ytterligere globale og lokale styringsdokumenter og andre tiltak etter behov. Ifølge Åpenhetspolicyen skal nye avtaler og avtalefornyelser med leverandører og partnere inneholde et krav om etterlevelse av de eksterne etiske retningslinjene. Både de interne og eksterne retningslinjene er tilgjengelig på www.dibber.com. I hele HJR-gruppen har det vært gjort et arbeid for å implementere. Undersøkelsene som er blitt gjennomført i perioden for Åpenhetsrapporten, er som nevnt gjort rede for i punkt 3.4. HJR-gruppen har også notert seg offentlig tilgjengelig informasjon om negative faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold knyttet til virksomhetene til sine leverandører, og vil følge opp denne.

Systemer for å ta hånd om forespørsler og klager etter åpenhetsloven §§ 6 og 7 har blitt etablert.

Enhver kan rette forespørsler og gjøre andre henvendelser etter, og i tilknytning til åpenhetsloven for:

HJR-gruppen på overordnet nivå:

transparency@hjrholding.com

Utdanningsvirksomheten:

transparency@dibberfamily.com

Helsevirksomheten:

apenhet@astveithelsesenter.no

For HJR-gruppen på overordnet nivå og Utdanningsvirksomheten blir systemet betjent av Bærekraftskomiteen, og for Helsevirksomheten av gruppen som er etablert for bærekraft.

3.4 Undersøkelser

Når det gjelder HJR-gruppen internt, har det, etter kartleggingen som nevnt, kun vært Opti-oppkjøpet som har medført behov for mer detaljert gjennomgang og oppfølging. I den forutgående undersøkelsesfasen ("due diligence"-fasen) for transaksjonen ble det avdekket at lønnen ufaglærte ansatte i Opti Baby & Kids mottok, var lavere enn gjennomsnittet i sektoren. Dette ble forklart med utfordringer knyttet til lønnsomhet på grunn av interne og eksterne faktorer. Etter gjennomføringen av oppkjøpet ble lønnen til aktuelle ansatte justert. Disse ansatte har nå en lønn som ligger godt over det minstelønnsnivå som er definert av myndighetene i Sør-Afrika og er på linje med snittet for sektoren. I tillegg til dette jobber Dibber-gruppen videre med å bedre lønn, forsikringsvilkår, velferdsgoder og andre ytelser for alle ansatte i Sør-Afrika. Målet er å etablere en standard for kompensasjon som utfordrer bransjenormen og sikrer alle ansatte gode levevilkår, og å bidra til økt verdiskaping. Det er tegn til positive resultater allerede.

HJR-gruppen har med stort og smått rundt 26 000 leverandører og forretningspartnere. Å undersøke den eksterne siden av virksomhetene i HJR-gruppen må med andre ord ikke bare være risikobasert, men også strategisk. Som en første ekstern undersøkelse etter innføringen av åpenhetsloven har HJR-gruppen i Rapportperioden gjennomført en spørreundersøkelse. Den er blitt gjort blant de ti leverandørene og forretningspartnerne som representerer størst risiko med hensyn til negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og

anstendige arbeidsforhold (øvrige temaer i OECDs retningslinjer og for Bærkraft for øvrig ble ikke tatt med denne gang). Det vil si i Utdanningsvirksomheten ti leverandørforhold for Dibber AS (konsernnivå), ti leverandørforhold for fellesressurssenteret i India (konsernnivå) og ti leverandørforhold for hvert land og ti leverandørforhold i Helsevirksomheten.

I Norge ble også ti leverandørforhold undersøkt for skolevirksomheten særskilt. HJR-gruppen bruker House of Controls Complete Control som leverandør- og kontraktforvaltningsverktøy. En modul i House of Control knyttet til leverandør- og kontraktforvaltningsverktøyet er Åpenhetsloven software. Undersøkelsen har vært gjennomført med bruk av Åpenhetsloven software. Svarraten har vært akseptabel globalt (cirka syv av ti). Svarene har stort sett vært betryggende, men et funn er at hos cirka halvparten av respondentene kan det etter vår mening etableres enda bedre kontroll med underleverandørene. Undersøkelsen har en svakhet i at det er vanskelig å verifisere svar samtidig som respondentene har hatt et insentiv til å gi "riktige" svar for å bevare forholdet til HJR-gruppen. Resultatet av undersøkelsen har ikke foranlediget tiltak utover de som foregår på generelt nivå foruten å følge opp de av leverandørene som ikke har svart og å gå i dialog med de av leverandørene som ikke har tilstrekkelig kontrollrutiner knyttet til oppfølging av sineunderleverandører.

4. Avslutning

HJR-gruppen har kommet godt i gang med arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven. På det drøye året som er gått siden loven trådte i kraft, har HJR-gruppen, blant annet, fått tilpasset formell organisering, utarbeidet de nødvendige styringsdokumentene, identifisert risikoområder og utarbeidet tilhørende tiltak, utført Undersøkelser og utarbeidet tilhørende tiltak, gjennomført implementering og utarbeidet Åpenhetsrapporten. I dette ligger det også et omfattende arbeid med kultur i hele konsernet i form av å gjøre åpenhetsloven og OECD-rammeverket kjent, få alle i konsernet til å ville promotere dette og gjøre det hele til en del av hvordan vi gjør det hos oss.

På tiden for ferdigstilling av Åpenhetsrapporten, evaluerer HJR-gruppen arbeidet som har blitt gjort, og planlegger det videre arbeidet. Et fokus fremover vil være å få gjort Undersøkelser blant flere av leverandørene. HJR-gruppen står som næringslivet ellers overfor veivalg. Arbeidet med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer må forenes med arbeidet etter CSRD. EU-kommisjonen har også foreslått Di-

rective on corporate sustainability due diligence ("CSDDD"), som også vil implementere OECDs retningslinjer (www6). For HJR-gruppen og andre handler det om å få alle elementene til å virke som et hele. Et nytt IT-system som støtter arbeidet med åpenhetsloven, CSRD, CSDDD og andre tema innen Bærekraft, vil bli anskaffet og styrke oss ytterligere i dette viktige arbeidet.

Signaturer

HJR Holding AS

Ingerlinn Sundby (Jul 5, 2023 07:55 GMT+1)

Ingerlinn Sundby
enestyre, styreleder

Dibber AS

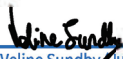
Gunnar Johansson (Jul 5, 2023 11:27 GMT+2)

Gunnar Johansson
styreleder

Hans J Sundby (Jul 5, 2023 07:59 GMT+1)

Hans J Sundby
styremedlem

Veline Sundby (Jul 5, 2023 07:57 GMT+1)

Veline Sundby
styremedlem

Ingerlinn Sundby (Jul 5, 2023 07:55 GMT+1)

Ingerlinn Sundby
styremedlem

Morten Vårdal (Jul 9, 2023 2:56 GMT+2)

Morten Vårdal
daglig leder

HJR Utland AS

Morten Vårdal (Jul 9, 2023 22:56 GMT+2)

Morten Vårdal
styreleder

Atle Hørlyk
styremedlem

HJR Utland 3 AS

Morten Vårdal (Jul 9, 2023 2:56 GMT+2)

Morten Vårdal
styreleder

Atle Hørlyk
styremedlem

Læringsverkstedet Gruppen AS

Trude M Sydtangen
styreleder

Atle Hørlyk
styremedlem

Læringsverkstedet AS

Morten Vårdal (Jul 9, 2023 12:56 GMT+2)

Morten Vårdal
styreleder

Trude Sjøhagen Nordgaard (Jul 5, 2023 16:36 GMT+2)

Trude S Nordgaard
styremedlem
(ansatte-representant)

Linda Therese Griffiths (Jul 6, 2023 11:56 GMT+2)

Linda T Griffiths
styremedlem
(ansatte-representant)

Kristel Bjørnes (Jul 6, 2023 08:31 GMT+2)

Kristel Bjørnes
styremedlem vara
(ansatte-representant)

Trude M Sydtangen
styremedlem

Atle Hørlyk
styremedlem

Trude M Sydtangen
daglig leder

Taurito AS

Svein Lunde (Jul 12, 2023 16:09 GMT+2)

Svein Lunde
styreleder

Atle Hørlyk
styremedlem

Åstveit Helsesenter AS

Svein Lunde (Jul 12, 2023 16:09 GMT+2)

Svein Lunde
styreleder

Atle Hørlyk
styremedlem

Tone O. Kallekleiv

Tone O Kallekleiv
daglig leder

Referanser

Brundtland, G H (1987). Our Common Future: Report of the World Commission on Environment and Development. Geneva, UN-Dokument A/42/427

Lov 18.juni 2021 nummer 99 om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)

www1 = 2023 update of the OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct
besøkt 22.juni 2023

www2 = Guidelines for MNEs - Organisation for Economic Co-operation and Development (oecd.org)
besøkt 22.juni 2023

www3 = European Commision, Corporate sustainability reporting
besøkt 22.juni 2023

www4 = Early childhood development I UNICEF
besøkt 22. Juni 2023

www5 = Early Childhood Education and Care. OECD
besøkt 22.juni 2023

www6 = European Commision. Corporate sustainability due diligence
besøkt 22.juni 2023

Vedlegg 2: Åpenhetsrapporten 2023

[følger]

Åpenhets- rapport

27. juni 2024

for

HJR Holding AS

Dibber AS

HJR Utland AS

HJR Utland 3 AS

Læringsverkstedet Gruppen AS

Læringsverkstedet AS

Taurito AS

Åsteveit Helsesenter AS, og

deres datterselskaper (konsern og underkonsern)

med redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for grunnleggende
menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven

for perioden 1. juni 2023 til 31. desember 2023

Innhold

1	Innledning	3
2	Oppdatert informasjon om HJR-gruppen og dens virksomheter for Rapportperioden	4
3	HJR-gruppen og arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold i Rapportperioden	7
4	Avsluttende ord	9
Signaturer		10
HJR Holding AS		11
Dibber AS		12
HJR Utland AS		13
HJR Utland 3 AS		14
Læringsverkstedet Gruppen AS		15
Læringsverkstedet AS		16
Taurito AS		17
Åstveit Helsesenter AS		18
Referanser		19
Vedlegg: Åpenhetsrapporten 2022		20

1 Innledning

Omtrent ett år er gått siden HJR-gruppen publiserte sin første åpenhetsrapport med redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven og OECD-rammeverket ("Åpenhetsrapporten 2022"). Den omfattet perioden 1. januar 2022 til 31. mai 2023 ("Forrige Rapportperiode"), og er inntatt som vedlegg. I og med at det var mye som kom på plass i denne perioden før og etter ikrafttredelsen av åpenhetsloven, anså vi en slik utvidet rapporteringsperiode tjenlig for en mer helhetlig rapport. I denne andre rapporten er det den gjenværende delen av 2023 som er dekket, altså den forholdsvis korte perioden fra 1. juni 2023 til 31. desember 2023 (henholdsvis "Åpenhetsrapporten 2023" og "Rapportperioden").

Åpenhetsrapporten 2022 må leses før Åpenhetsrapporten 2023, ettersom sistnevnte bygger videre på førstnevnte. I punkt 1 og punkt 3.2 i Åpenhetsrapporten 2022 er innledningen til vår åpenhetsrapportering og informasjon om HJR-gruppen og dens virksomheter. I Åpenhetsrapporten 2023 er oppdateringer og ytterligere informasjon om dette for Rapportperioden i punkt 2. I punkt 2 i Åpenhetsrapporten 2022 er informasjon om åpenhetsloven og OECD-rammeverket. Vårt arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i den Forrige Rapportperioden er presentert i Åpenhetsrapporten 2022 punkt 1, punkt 3.1, punkt 3.3 og punkt 3.4. I Åpenhetsrapporten 2023 er det tilsvarende for Rapportperioden i punkt 3. I punkt 4 er de avsluttende ordene i denne rapporten.

Med mindre annet er angitt uttrykkelig eller fremgår av sammenhengen, har begreper som er definert i Åpenhetsrapporten 2022, samme innhold i Åpenhetsrapporten 2023.

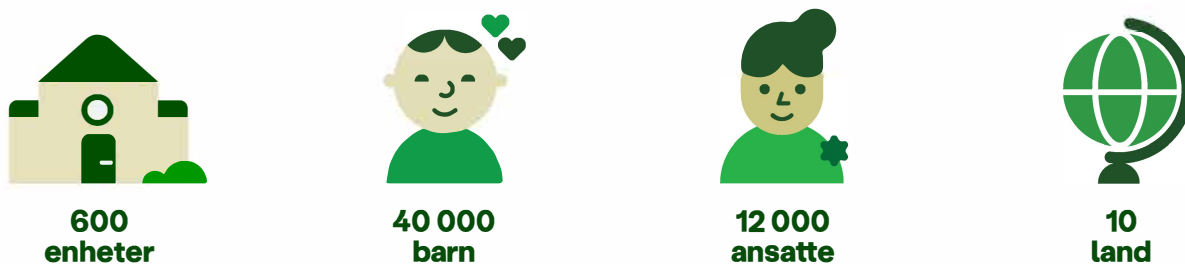
Bilde: Forsiden til Åpenhetsrapporten 2022 inntatt i denne rapporten som vedlegg.

2 Oppdatert informasjon om HJR-gruppen og dens virksomheter for Rapportperioden

Fundamentet for informasjon om HJR-gruppen og dens virksomheter er altså i punkt 1 og punkt 3.2 i Åpenhetsrapporten 2022. I det følgende i dette punktet er oppdateringer og ytterligere informasjon om dette for Rapportperioden.

Omsetningen i HJR-gruppen var i 2023 på rundt NOK 7 420 000 000.

Utdanningsvirksomheten, Dibber-gruppen, stod også dette året for stort sett hele, med et bidrag fra barnehagevirksomheten på cirka 95 % og et bidrag fra skolevirksomheten på cirka 5 %. På slutten av fjoråret var Dibber-gruppen en hjørnestein i oppveksten til rundt 45 000 barn, med over 12 000 pedagogisk ansatte med et stort hjerte. Utdanningsvirksomheten foregikk i 610 utdanningsenheter, fortsatt fordelt på 10 land. Dette er vist i figur 1 og 2:

Figur 1: Nøkkeltall for Dibbergruppen

Figur 2: Kart som viser Utdanningsvirksomhetens nedslagsfelt geografisk per 31. desember 2023

Dibber-gruppen vokste i 2023 med cirka 30 utdanningsenheter. Dette var organisk vekst i landene Finland, India, Norge, Sverige, Polen og Tyskland og oppkjøp av en barnehage i India.

Utviklingen i Rapportperioden bygger godt oppunder formålet og ambisjonene i Dibber-gruppen. I Åpenhetsrapporten 2022 anga vi formålet for Dibber-gruppen å være å **Develop Lifelong Learners with a Heart for the World™** (norsk oversettelse ikke utarbeidet) og ambisjonene å være å få bidra i oppveksten til så mange barn som mulig, være den mest attraktive leverandøren av utdanningstjenester og lede utviklingen i ECD. For dette skjer det til enhver tid mye forretningsutvikling, både med hensyn til primær- og støtteaktiviteter, og så også i Rapportperioden. Vi fremhever noe i det følgende.

Strategi og strategiske mål for den gjenværende delen av strategiperioden frem til og med 2025 har vært justert for endringer i interne og eksterne faktorer. I hovedsak er dette knyttet til utvikling i vår verdi-, drift-, styrings- og utviklingsplattform Dibber Way™.

I Dibber Way™ er det også på mer taktisk nivå arbeidet med ytterligere å utvikle komponenter som det pedagogiske (og didaktiske) rammeverket for Utdanningsvirksomheten, Dibber Childhood™, og kvalitetsstyringssystemet for denne primæraktiviteten, Dibber Quality Barrell™, for fremtiden. Trendene som har vært drivende, og hva Dibber-gruppen gir i dette perspektivet er vist i henholdsvis figur 3 (norsk versjon ikke utarbeidet) og figur 4 (norsk versjon ikke utarbeidet).

21st Century Skills

The importance of learning 21 st century skills is increasing - letting children navigate information, giving tools for for real-world problem-solving and building character.

Childcare is Now Early Education

Driven by high parent and school expetations. Reasesrch is also showing that children are capable of learning academics ar an earlier stage.

Parental Expectations rising

Parents expect more from childcare providers with mental health and inclusion taking a front seat (Parent conf.report 2022).

The Importance of Quality

Increasing awareness of the importance of quality for children's interest in learning in Early Childhood Education.

Technology is Opening New Opportunities

Technology provides new learning avenues, and gives parents and providers the ability to communicate better and track a child's progression at an individual level.

Figur 3: Trender som har vært drivende i deler av den interne forretningsutviklingen i Dibber-gruppen i Rapportperioden

At Dibber We Guide Your Child on Their Lifelong Learning Journey

Our Heart Culture

We build confident children and equip them with 21st century skills to get them future-ready.

Our Dibber Childhood framework

We use learning approaches and organize learning environments that inspire curiousness, trust, selfworth, relations and fellowship.

Our focus on the individual child

We adapt to the needs of each child and offer a pathway to lifelong learning.

Figur 4: Det Dibber-gruppen gir

Det har også vært arbeidet med å klargjøre og utvikle de forskjellige konseptene som Utdanningsvirksomheten drives med. Noe grovt og forenklet sagt er det (i) barnehager og førskoler, (ii) international baccalaureate-skoler (IB-skoler) og andre skoler, (iii) spesialbehovsskoler og (iv) veldedighet (samfunnsansvar).

Et globalt personalstyringssystem (human capital management-system eller HCM-system) ble anskaffet i Forrige Rapportperiode, og i Rapportperioden er det arbeidet med å implementere dette med sikte på en landvis innføring fra 2024.

I Rapportperioden har også Dibber-gruppen arbeidet med å forberede innføring av en franchisemodell, med et mål om at utdanning levert gjennom en slik modell skal skje i løpet av 2024 i India. I India er franchise den dominerende strukturen for tidligfaseutdanningsvirksomhet.

Den daglige ledelsen i Dibber-gruppen ble fra sommeren 2023 utvidet med direktør for pedagogikk Shauna Ross, og omfattet fra dette tidspunktet og for resten av Rapporteringsperioden i tillegg til henne daglig leder Morten Vårdal, finansdirektør Atle Hørlyk, HR-direktør Anna Giertz Skablova, vekstdirektør Pål Ødegaard og teknologidirektør Marvin Dsouza.

For den andre virksomheten av nevneverdig størrelse i HJR-gruppen, Helsevirksomheten, var omsetningen i 2023 på cirka NOK 71 700 000.

I Rapportperioden er en større virksomhet satt ut i livet som en del av samfunnsansvarsarbeidet i HJR-gruppen. Creation utnytter pedagogiske ressurser fra Utdanningsvirksomheten og setter disse inn i en særskilt kontekst for utdanning. De aktuelle ressursene har vært brukt i Utdanningsvirksomheten i mange år, med anerkjennelse i academia og svært gode resultater i praksis. Creation har i Rapportperioden presentert de bearbejdede ressursene for, blant annet, utdanningssteder i Peru, Sør-Afrika og Uganda. Noen testprosjekter har vært etablert. Interessen og responsen har vært stor og overbevisende. Ved utløpet av Rapportperioden hadde vi i tillegg til de rundt 45 000 barna i Utdanningsvirksomheten nådd 4 800 barn med høykvalitets tidligfaseutdanning gjennom Creation. Alt tyder på at 2024 blir et år der vi når vesentlig flere barn og familier også i mindre utviklede områder med disse høykvalitetsressursene. Vi er svært spente på fortsettelsen.

3. HJR-gruppen og arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold i Rapportperioden

Fundamentet for informasjon om vårt arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er altså i Åpenhetsrapporten 2022 punkt 1, punkt 3.1, punkt 3.3 og i punkt 3.4. I det følgende i dette punktet er oppdateringer og ytterligere informasjon om dette for Rapportperioden. Som det fremgår i Åpenhetsrapporten 2022 deler arbeidet seg naturlig i generelt arbeid og i Undersøkelser (se punkt 3.1 og videre i Åpenhetsrapporten 2022 om dette).

Når det gjelder det generelle arbeidet, oppsummerte vi i Åpenhetsrapporten 2022 punkt 4 at på det drøye året som var gått siden åpenhetsloven trådte i kraft, hadde HJR-gruppen, blant annet: fått tilpasset formell organisering, utarbeidet de nødvendige styringsdokumentene, identifisert risikoområder og utarbeidet tilhørende tiltak i tilknytning til disse og gjennomført implementering, inkludert det å arbeide med kulturen i hele konsernet ved å gjøre åpenhetsloven og OECD-rammeverket kjent, få alle i konsernet til å ville promotere dette og gjøre det hele til en del av hvordan vi gjør det hos oss. I Rapportperioden har vi evaluert dette arbeidet og videreutviklet det. I tilknytning til Undersøkelser ble det i Åpenhetsrapporten 2022 nevnt at HJR-gruppen bruker House of Controls Complete Control som leverandør- og kontraktforvaltningsverktøy. I dette verktøyet kom det i Rapportperioden ny funksjonalitet, blant annet for risikovurderinger, som det har vært arbeidet med å implementere. Et nytt IT-system for arbeid med Bærekraft ble anskaffet og har vært testet ut før en full implementering. Noen konklusjon om å gå videre med dette systemet ble ikke fattet før utløpet av Rapportperioden. Når det gjelder den generelle kartleggingen for å identifisere risikoområder for virksomhetene, er det ikke skjedd endringer. Virksomhetene i HJR-gruppen søker å gjøre innkjøp fra det som skal være trygge leverandører, med kontroll på at alle ledd i leverandørkjeden respekterer grunnleggende menneskerettigheter og har anstendige arbeidsforhold. I Utdanningsvirksomheten er det imidlertid fragmentert, og vi har derfor begynt å se på å sentralisere innkjøp fra kun én eller noen få leverandører for en rekke viktige innkjøp på sikt, som skal gi ytterligere trygghet.

Når det gjelder Undersøkelser internt, har det i Rapportperioden ikke vært mottatt varsler gjennom de etablerte varslingskanalene som har foranlediget dette. Det har heller ikke kommet til varsler fra den noe har gjeldt, varsler gjennom uformelle kanaler eller annen informasjon som har foranlediget Undersøkelser. De sakene som har vært, har vært ordinære personalsaker. Det har imidlertid blitt iverksatt ytterligere tiltak etter Opti-oppkjøpet. I Åpenhetsrapporten 2022 oppsummerte vi: "I den forutgående undersøkelsesfasen ("due diligence"-fasen) for transaksjonen ble det avdekket at lønnen ufaglærte ansatte i Opti Baby & Kids mottok, var lavere enn gjennomsnittet i sektoren. Dette ble forklart med utfordringer knyttet til lønnsomhet på grunn av interne og eksterne faktorer. Etter gjennomføringen av oppkjøpet ble lønnen til aktuelle ansatte justert. Disse ansatte har nå en lønn som ligger godt over det minstelønnsnivå som er definert av myndighetene i Sør-Afrika, og er på linje med snittet for sektoren. I tillegg til dette jobber Dibber-gruppen videre med å bedre lønn, forsikringsvilkår, velferdsgoder og andre ytelser for alle ansatte i Sør-Afrika. Målet er å etablere en standard for kompensasjon som utfordrer bransjenormen og sikrer alle ansatte gode levevilkår, og å bidra til økt verdiskaping. Det er tegn til positive resultater allerede."

I Rapportperioden har eksterne rådgivere blitt engasjert for å vurdere og bygge videre på arbeidet som ble gjort i Forrige Rapportperiode. De eksterne rådgiverne gjorde en mer omfattende vurdering av lønnsnivåene i bransjen og sammenlignet med lønnsnivåene for ansatte i Sør-Afrika. Gjennomgangen viste at lønnsnivåene for ansatte i Sør-Afrika selv med justeringen i Forrige Rapportperiode lå noe under bransjestandard. Som et første skritt for å ordne dette, ble alle lønninger økt med 5 % og en gruppelivsforsikring, som representerer en økning i godtgjørelse på omtrent 4 %, gitt til alle ansatte (gruppelivsforsikringen unntar utenlandske statsborgere etter begrensninger fra forsikringsselskapet).

Dette representerte en økning i lønn høyere enn den nasjonale standarden for lønnsøkning i 2023. Av økonomiske hensyn skal gapet til bransjestandard gradvis lukkes over de neste to til tre årene. De eksterne rådgiverne gikk også igjennom kvalifikasjonene til ansatte med det mål å sikre at lønn bedre reflekterer de ansattes relevante formelle kvalifikasjoner og likhet i lønn for de med like kvalifikasjoner. Der vi ikke har kunnet bekrefte kvalifikasjoner, har roller blitt tilpasset, men lønnsnivå opprettholdt.

Det har i Rapportperioden ikke vært gjennomført flere spørreundersøkelser som i Forrige Rapportperiode eller andre Undersøkelser eksternt. Det har ikke vært mottatt varsler gjennom de etablerte varslingskanalene eller kommet til annen informasjon som har gjort dette umiddelbart nødvendig. Arbeidet med å følge opp de av leverandørene som ikke hadde svart i Forrige Rapportperiode, og dialog med de av leverandørene som ikke har tilstrekkelige kontrollrutiner knyttet til oppfølging av sine underleverandører, har fortsatt.

4. Avslutning

Arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven har i Rapportperioden på en god måte bygget videre på det arbeidet som ble gjort i Forrige Rapportperiode. Utover det en i HJR-gruppen må foreta seg ved konkret informasjon om problemer knyttet til respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, vil et fokus fremover fortsatt være å få gjort Undersøkelser blant flere av leverandørene, blant annet i form av slike spørreundersøkelser som er omtalt i Åpenhetsrapporten 2022. Det nye globale personalstyringssystemet omtalt i denne rapporten vil ytterligere fasilitere toveiskommunikasjonen med alle våre ansatte og styrke oss også i arbeidet etter åpenhetsloven. Ellers er det grunn til å tro at "prosess vil ta noe fokus fra innhold" fremover. HJR-gruppen skal rapportere etter den endrede regnskapsloven og annen lovgivning i Norge og rundt om i Europa og CSRD første gang i 2026. I tiden frem mot dette, er det, som berørt i Åpenhetsrapporten 2022, et omfattende arbeid som må gjøres. Arbeidet etter åpenhetsloven og OECDs retningslinjer må forenes med arbeidet etter CSRD, og HJR-gruppen og andre virksomheter må få alle elementene til å virke som et hele. Dette vil kreve mye, men ta virksomhetene og samfunnet for øvrig mange steg videre i arbeidet med Bærekraft.

Signaturer

HJR Holding AS

Ingerlinn Sundby

Ingerlinn Sundby (Jun 28, 2024 15:59 GMT+2)

Ingerlinn Sundby

enestyre, styreleder

Dibber AS

Gunnar Johansson (Jun 27, 2024 13:36 GMT+2)

Gunnar Johansson

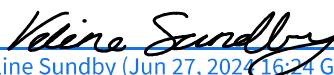
styreleder

Hans J Sundby (Jun 27, 2024 13:32 GMT+2)

Hans J Sundby

styremedlem

Veline Sundby (Jun 27, 2024 16:24 GMT+2)

Veline Sundby

styremedlem

Ingerlinn Sundby (Jun 28, 2024 15:59 GMT+2)

Ingerlinn Sundby

styremedlem

Morten Vårdal (Jun 28, 2024 07:03 GMT+2)

Morten Vårdal

daglig leder

HJR Utland AS

Morten Vårdal

Morten Vårdal (Jun 28, 2024 07:03 GMT+2)

Morten Vårdal

styreleder

Atle Hørlyk

Atle Hørlyk (Jun 27, 2024 13:47 GMT+2)

Atle Hørlyk

styremedlem

HJR Utland 3 AS

Morten Vårdal

Morten Vårdal (Jun 28, 2024 07:03 GMT+2)

Morten Vårdal

styreleder

Atle Hørlyk

Atle Hørlyk (Jun 27, 2024 13:47 GMT+2)

Atle Hørlyk

styremedlem

Læringsverkstedet Gruppen AS

Trude Moen Sydtangen

Trude Moen Sydtangen (Jun 27, 2024 15:27 GMT+2)

Trude M Sydtangen
styreleder

Atle Hørlyk

Atle Hørlyk (Jun 27, 2024 13:47 GMT+2)

Atle Hørlyk
styremedlem

Læringsverkstedet AS

Trude Moen Sydtangen

Trude Moen Sydtangen (Jun 27, 2024 15:27 GMT+2)

Trude M Sydtangen

styreleder, daglig leder

Trude Sjøhagen Nordgaard

Trude Sjøhagen Nordgaard (Jun 27, 2024 14:11 GMT+2)

Trude S Nordgaard

styremedlem
(ansatte-representant)

Linda Therese Griffiths

Linda Therese Griffiths (Jun 28, 2024 10:32 GMT+2)

Linda T Griffiths

styremedlem
(ansatte-representant)

Atle Hørlyk

Atle Hørlyk (Jun 27, 2024 13:47 GMT+2)

Atle Hørlyk

styremedlem

Ann-Kristin Dyre

Ann-Kristin Dyre (Jun 27, 2024 14:19 GMT+2)

Ann-Kristin Dyre

styremedlem

Charlotte Tønnessen Lidahl

Charlotte Tønnessen Lidahl (Jun 27, 2024 21:12 GMT+2)

Charlotte T Lidahl

styremedlem
(ansatte-representant)

Taurito AS

Pål Ødegaard

Pål Ødegaard (Jun 27, 2024 15:55 GMT+2)

Pål Ødegaard
styreleder

Atle Hørlyk

Atle Hørlyk (Jun 27, 2024 13:47 GMT+2)

Atle Hørlyk
styremedlem

Åstveit Helsesenter AS

Atle Hørlyk (Jun 27, 2024 13:47 GMT+2)

Atle Hørlyk
enestyre, styreleder

Tone O Kallekleiv
Tone O Kallekleiv
daglig leder

Referanser

Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting (CSRD)

Lov 17.juli 1998 nummer 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven)

Lov 18.juni 2021 nummer 99 om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)

Vedlegg: Åpenhetsrapporten 2022

[følger]

Åpenhets- rapport

29. juni 2023

for

HJR Holding AS

Dibber AS

HJR Utland AS

HJR Utland 3 AS

Læringsverkstedet Gruppen AS

Læringsverkstedet AS

Taurito AS

Åsteveit Helsesenter AS, og

deres datterselskaper (konsern og underkonsern)

med redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for grunnleggende
menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven

Innhold

1	Innledning	3
2	Åpenhetsloven og OECDs retningslinjer og rammeverk	5
3	HJR-gruppen og arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold	7
	3.1 Innledning	7
	3.2 Nærmere presentasjon av virksomhetene i HJR-gruppen	7
	3.3 HJR-gruppens arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold i Rapportperioden	10
	3.4 Undersøkelser	12
4	Avslutning	13
	Signaturer	14
	HJR Holding AS	15
	Dibber AS	16
	HJR Utland AS	17
	HJR Utland 3 AS	18
	Læringsverkstedet Gruppen AS	19
	Læringsverkstedet AS	20
	Taurito AS	21
	Åstveit Helsesenter AS	22
	Referanser	23

1 Innledning

HJR Holding AS (organisasjonsnummer 998 812 623) er eid av Hans Jacob Sundby og Randi Lauvland Sundby. Det er det øverste selskapet i gruppen av selskaper som har blitt til etter at Hans Jacob og Randi etablerte den første Læringsverkstedet-barnehagen i Kristiansand i 2003 med formål å få verdens viktigste verdier – våre barn – til å vokse (“HJR-gruppen”).

HJR-gruppen omfatter nå en utdanningsvirksomhet (“Utdanningsvirksomheten”) og en helsevirksomhet (“Helsevirksomheten”).

Utdanningsvirksomheten er og skal være den alt vesentlige. Den er samlet i underkonsernet som Dibber AS (organisasjonsnummer 998 831 067) utgjør sammen med datterselskaper (“Dibber-gruppen”). Utdanningsvirksomheten består av barnehagevirksomheten (førskole), som er og fortsatt skal være hovedvirksomheten i HJR-gruppen, en vesentlig skolevirksomhet og en mindre eiendomsutviklingsvirksomhet knyttet til Utdanningsvirksomheten.

Helsevirksomheten er liten og i et underkonsern bestående av Åstveit Helsesenter AS (organisasjonsnummer 988 413 216) og eiendomsselskapet BESP Eiendom AS (organisasjonsnummer 988 306 452).

Utdanningsvirksomheten har de senere årene ekspandert internasjonalt, og denne internasjonaliseringen skal fortsette med økt styrke i årene som kommer. For øvrig ble formålet for Utdanningsvirksomheten gitt en ny formulering våren 2023 som en del av en fornying av merkevaren Dibber. For å ta høyde for alt som er skjedd siden oppstarten, og fremtiden er det nå (norsk oversettelse er ikke utarbeidet):

**“We develop lifelong learners
with a heart for the world”.**

Samfunnet har gått i retning av strengere krav til næringslivet. Det er kommet til et stort antall føringer fra ulike instanser. Vi kan oppsummere de som rettslige og ikke-rettslige krav om bærekraft i vid forstand (“Bærekraft”). Virksomhetene skal sørge for å dekke behovene til nåværende generasjon uten at det hindrer fremtidige generasjoner i å få dekket sine behov, nå og da med en balanse mellom økonomisk vekst, miljøet og sosial velvære (Brundtland, 1987). I stor grad er det snakk om det som blir forbundet med etterlevelse (compliance), og typisk etterlevelse som virksomhetene må informere offentligheten om. Ofte følges dette opp gjennom ESG (Environmental, Social, Governance)-rammeverk, som FNs Global Reporting Initiative (GRI). OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper: Anbefalinger for ansvarlig næringsliv innenfor en global ramme (“OECDs retningslinjer”) står sentralt og er nå blitt over 40 år gamle (revidert i 2023, [www1](#)).

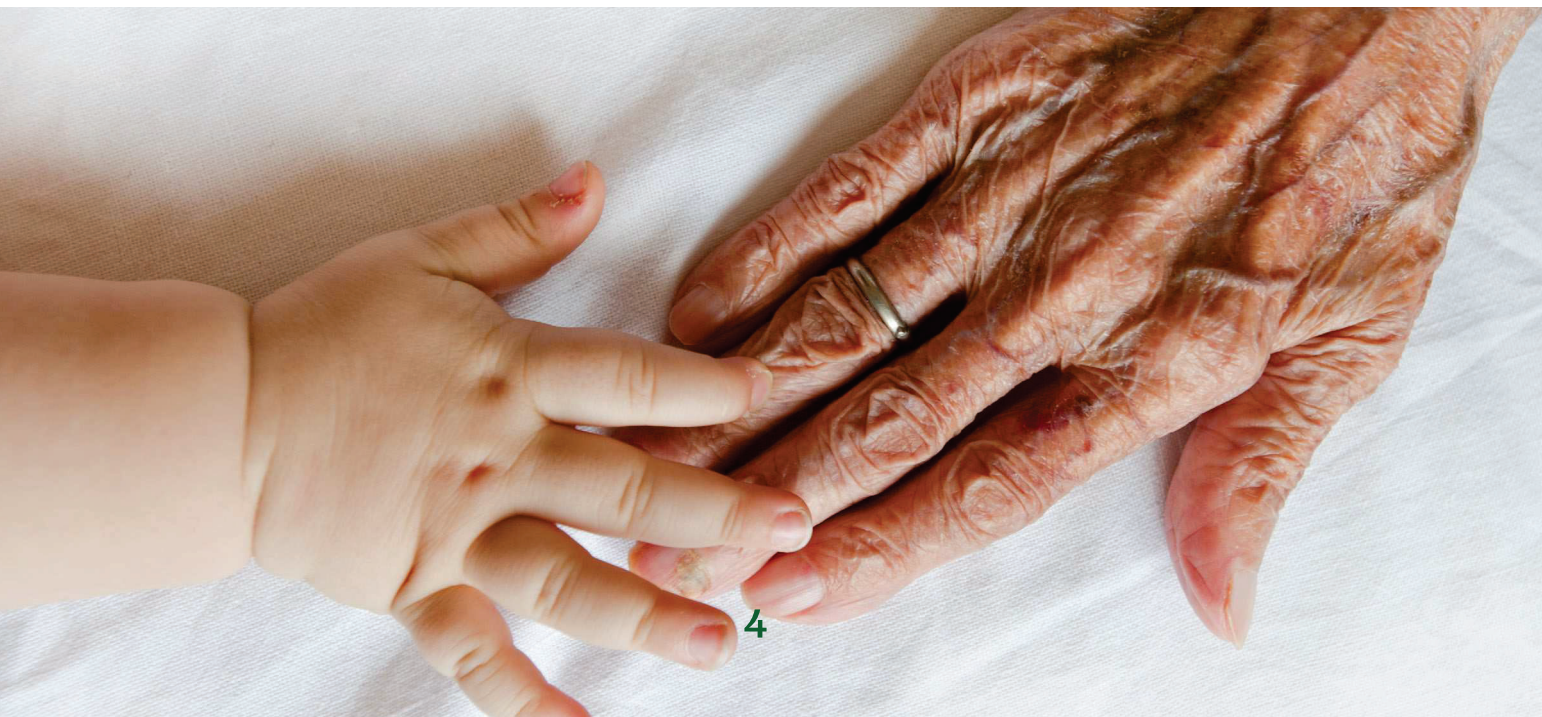
OECDs retningslinjer er gitt tilslutning av de fleste land i verden ([www2](#)), og i senere år har land og unioner av disse begynt å gjøre OECDs retningslinjer til lov og direkte forpliktelser for virksomhetene. I Norge ble åpenhetsloven vedtatt 18. juni 2021 og gitt ikrafttredelse fra 1. juli 2022. EU vedtok the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) 5. januar 2023, med virkning for de første virksomhetene fra 2024 ([www3](#)). Åpenhetsloven implementerer OECDs retningslinjer som et minimum når det gjelder grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og CSRD går videre både med hensyn til OECDs retningslinjer og andre føringer ([www3](#)).

Formålene til HJR-gruppens virksomheter er å sikre Bærekraft. Et eksempel fra Utdanningsvirksomheten vår: Retten til utdanning er nedfelt i artikkel 26 i FNs verdenserklæring om menneskerettigheter fra 1948. FNs bærekraftsmål nummer 4 er å sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle. Videre er, særlig når det gjelder barnehagevirksomheten, delmål 4.2 i FNs bærekraftsmål innen 2030 å sikre alle jenter og gutter mulighet for god tidlig utvikling og omsorg og tilgang til førskole, slik at de er forberedt til videre skolegang. Hver dag går rundt 12 000 ansatte i Dibber-gruppen på jobb for å gjøre verden til et bedre sted gjennom utdanning av verdens viktigste ressurs-er. Samtidig må HJR-gruppen også for øvrig bidra til at vi har denne balansen mellom økonomisk vekst, miljøet og sosial velvære som ligger i Bærekraft. Samtlige tema omhandlet i OECDs retningslinjer så vel som andre tema assosiert med Bærekraft har vært med i ledelse og styring av HJR-gruppen siden starten. Spesielt aktuelle er grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, som særskilt adressert i åpenhetsloven; miljø; korrupsjon; forbrukervern, inkludert personvern; kunnskaps- og teknologideling; konkurranse; hvitvasking; sanksjoner og skattlegging. HJR-gruppen har arbeidet med problemstillingene åpenhetsloven omfatter, i en årrekke. Åpenhetsloven innebærer imidlertid en ny og ytre styring av dette.

HJR-gruppen har utarbeidet denne rapporten for åpenhet om seg og sitt arbeid med den del av

Bærekraft som gjelder grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven, i perioden 1. januar 2022 til og med 31. mai 2023 (henholdsvis "Åpenhetsrapporten" og "Rapportperioden"). En periode utover regnskapsåret 2022 har vært ansett formålstjenlig i denne første rapporten for HJR-gruppen etter åpenhetsloven. I HJR-gruppen er i tillegg til HJR Holding AS i Utdanningsvirksomheten Dibber AS, HJR Utland AS (organisasjonsnummer 913 634 535), HJR Utland 3 AS (organisasjonsnummer 913 852 966), Læringsverkstedet Gruppen AS (organisasjonsnummer 826 157 062), Læringsverkstedet AS (organisasjonsnummer 878 620 852), Taurito AS (organisasjonsnummer 921 161 239) og i Helsevirksomheten Åstveit Helsesenter AS (organisasjonsnummer 988 413 216) større virksomheter som er omfattet av åpenhetsloven enten på selvstendig grunnlag eller som over- eller underkonsern, jf åpenhetsloven § 2 første ledd og § 3 første ledd bokstav a. Åpenhetsrapporten dekker kravet etter åpenhetsloven § 5 første ledd om å redegjøre for de aktsomhetsvurderinger disse virksomhetene skal utføre etter åpenhetsloven § 4.

I punkt 2 er en kort redegjørelse for åpenhetsloven og OECDs retningslinjer og de krav rammeverket stiller til de virksomhetene som er omfattet av åpenhetsloven. En nærmere presentasjon av HJR-gruppen og dens arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (aktsomhetsvurderinger) etter åpenhetsloven i Rapportperioden er i punkt 3. Noen avsluttende ord er i punkt 4.

2. Åpenhetsloven og OECDs retningslinjer og rammeverk

Åpenhetsloven implementerer OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper for blant annet norske virksomheter, og har etter åpenhetsloven § 1 med dette som grunnlag som formål å

“ fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.”

Åpenhetsloven pålegger virksomhetene som er omfattet, grovt sagt tre sett med forpliktelser:

Et første sett er det som følger av åpenhetsloven § 4 første ledd første punktum om at virksomhetene skal utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer (due diligence). Begrepet aktsomhetsvurderinger har her et langt videre innhold enn det en legger i det i vanlig språkbruk. Ifølge åpenhetsloven § 4 første ledd andre punktum omfatter det å “[...]”

- a. forankre ansvarlighet i virksomhetens retningslinjer
- b. kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som virksomheten enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til virksomhetens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere
- c. iverksette egnede tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser basert på virksomhetens prioriteringer og vurderinger etter bokstav b
- d. følge med på gjennomføring og resultater av tiltak etter bokstav c
- e. kommunisere med berørte interessenter og rettighetshavere om hvordan negative konsekvenser er håndtert etter bokstav c og d
- f. sørge for eller samarbeide om gjenoppretting og erstatning der dette er påkrevd.”

Aktsomhetsvurderingene skal ifølge åpenhetsloven § 4 andre ledd utføres regelmessig og stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art, konteksten virksomheten finner sted innenfor, og alvorlighetsgraden av og sannsynligheten for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. I aktsomhetsvurderinger ligger altså et krav om et permanent, risikobasert ledelse- og styringssystem for å identifisere og håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser virksomheter kan ha for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold og informere omverdenen om dette.

Et andre sett av forpliktelser er det som er pålagt i åpenhetsloven § 5 om spesifikt å gjøre rede for aktsomhetsvurderinger innen 30. juni hvert år og ved vesentlige endringer ved vurderingene. Ifølge åpenhetsloven § 5 første ledd andre punktum skal redegjørelsen minst inneholde “[...]”

- a. en generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- b. opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger
- c. opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.”

Det tredje settet av forpliktelser knytter seg til at virksomhetene etter åpenhetsloven § 6 første ledd første punktum ved skriftlig forespørsel skal gi enhver informasjon om hvordan virksomheten håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Sammen med øvrige bestemmelser er dette gitt en utførlig regulering i åpenhetsloven §§ 6 og 7.

OECDs retningslinjer er anbefalinger utviklet av OECD for å fremme ansvarlig forretningspraksis og bærekraftig utvikling. Retningslinjene ble utviklet av OECD-landene i 1976 og en rekke ikke-medlemsland. I 2011 ble retningslinjene oppdatert for å samsvare med de veiledende prinsippene for næringsliv og menneskerettigheter vedtatt av FNs menneskerettighetsråd det samme året ("UNGP"), og en ytterligere ny utgave av OECDs retningslinjer ble klar i 2023 (www1). Både OECDs retningslinjer og UNGP bygger på internasjonale minimumsstandards for næringslivet, blant annet FNs konvensjoner om sivile og politiske rettigheter, økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter og ILOs kjernekonvensjoner. Formålet med OECDs retningslinjer er å veilede virksomhetene i hvordan de sikrer at deres aktiviteter respekterer menneskerettigheter, bidrar til gode samfunn og minimerer negative miljøpåvirkninger. Medvirkende regjeringer har forpliktet seg til å tilpasse lovgivning til OECDs retningslinjer. Implementeringen av retningslinjene innebærer også opprettelsen av nasjonale kontaktpunkter i medlemsland, som skal støtte virksomhetene i å følge retningslinjene. OECD og andre har utviklet ytterligere litteratur som skal støtte arbeidet med OECDs retningslinjer, som OECDs "Due Dilligence Guidance for Responsible Business Conduct" (sammen med OECDs retningslinjer "OECD-rammeverket"). OECD-rammeverket angir nærmere hvordan virksomhetene skal gjennomføre aktsomhetsvurderinger og styre risiko og kan forene dette arbeidet.

3. HJR-gruppen og arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold

3.1 Innledning

I dette punktet presenteres HJR-gruppen og dens arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter kravene, retningslinjene og veiledningen i åpenhetsloven og OECD-rammeverket i Rapportperioden nærmere. HJR-gruppen har i forbindelse med innføringen av åpenhetsloven tilpasset sitt arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, men mye er videreført. Dette har også påvirket tilnærmingen til andre tema innen Bærekraft.

I punkt 3.2 er virksomhetene i HJR-gruppen beskrevet videre etter introduksjonen i punkt 1. I punkt 3.3 er arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i HJR-gruppen i Rapportperioden beskrevet generelt utover det som er gjort i punkt 1. Dette arbeidet involverer interne og eksterne (leverandørkjeder og forretningspartnere) spesifikke undersøkelser for å kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold og tilhørende tiltak ("Undersøkelser"). I punkt 3.4 er de Undersøkelser som er gjennomført i HJR-gruppen i Rapportperioden, gjort rede for. Samlet dekker dette kravet til redegjørelse for aktsomhetsvurderingene HJR-gruppen skal utføre etter åpenhetsloven § 5 første ledd og viser hvordan HJR-gruppen etterlever øvrige forpliktelser etter åpenhetsloven.

3.2 Nærmere presentasjon av virksomhetene i HJR-gruppen

HJR-gruppen består i det alt vesentlige av Utdanningsvirksomheten. Av en omsetning på rundt NOK 6 423 000 000 i 2022 stod Dibber-gruppen for stort sett hele. Dibber-gruppen er Nord-Europas største virksomhet innen drift av barnehager (vanlige betegnelser internasjonalt er Early Childhood Development, ECD, [www4](#), og Early Childhood Education and Care, ECEC, [www5](#)). Dibber-gruppen driver også skoler i Norge under varemerket Children's International School (CIS) og i Sverige under varemerket Dibber. Skolevirksomheten utgjorde i 2022 omtrent 6 % av omsetningen i Dibber-gruppen. De fleste av de nærmere 12 000 ansatte er de pedagogisk ansatte som driver barnehagene og jobber med barnas utvikling. Dibber-gruppen er en viktig bidragsyter i oppveksten til rundt 40.000 barn. Utdanningsvirksomheten foregår i over 600 utdanningsenheter fordelt på 10 land. Dette er vist i figur 1 og 2. Internasjonaliseringen av Utdanningsvirksomheten har skjedd både med nyetableringer og oppkjøp.

Figur 1: Nøkkeltall for Dibbergruppen

Dibber-gruppen vokste i 2022 med cirka 50 utdanningsenheter, som også omfattet etablering i to nye land: Polen og Sør-Afrika. Etableringen i Sør-Afrika var relativt omfattende med oppkjøpet av barnehagekjeden OptiBaby & Kids i Johannesburg-området ("Opti-oppkjøpet"). I mars 2023 startet vi våre to første barnehager i India.

Figur 2: Kart som viser Utdanningsvirksomhetens nedslagsfelt geografisk per 31. mai 2023

For å “develop lifelong learners with a heart for the world” er Dibber-gruppen Driven by Heart™ (norsk oversettelse er ikke utarbeidet). Det er et slagord som i Dibber-gruppen, blant annet, gir uttrykk for den balansen som ligger i Bærekraft: økonomi må balanseres med andre verdier. HJR-gruppen er høyst verdidrevet, og har historisk uttrykt dette gjennom verdipar i sin verdiplattform. I forbindelse med den nevnte fornyingen av merkevaren Dibber, har formuleringen av disse verdiparene blitt fornyet og er nå som vist i figur 3.

Warm-hearted & Professional

Warm-hearted

We live the Heart Culture in our relationships with children, parents, and colleagues. We take a warm-hearted approach to every situation and create a safe, inviting environment around us

Professional

We commit to being our best by becoming lifelong learners who stay updated in our professions. We endeavor to build a network of professionals who can support and inspire each other.

Playful & Driven

Playful

We create an environment of playfulness around us by nurturing a culture where we have fun, celebrate, and enjoy working in the Dibber family.

Driven

We set high goals for our children, colleagues, and company and believe we can achieve them, together. Dibber dares to dream big, imagining the possibilities, while embodying quality.

Generous & Committed

Generous

We encourage our children, colleagues, and company to rise up to the challenges of an ever-progressing world. We are solution oriented, embrace collaboration, and give space for people to grow.

Committed

We have established a solid foundation that allows us to adapt and move forward while holding firm to our core. We are committed to sharing Dibber Way globally. This allows us to adapt and move forward while holding firm to our commitments and core.

Figur 3: Dibber-gruppens verdipar

Verdiparene gir også uttrykk for denne balansen mellom lønnsomhet og andre verdier. Uten lønnsomhet vil det ikke være noen virksomheter og konkurransekraft til å nå formål, men lønnsomheten må komme på best mulig måte og være langsiktig. Dette er viktig i hele HJR-gruppen. Dibber-gruppen lover følgende til kunder, ansatte og andre vi samarbeider med (figur 4):

Figur 4: Dibber-gruppens lovnader

Dibber-gruppens ambisjoner er å få bidra i oppveksten til så mange barn som mulig, være den mest attraktive leverandøren av utdanningstjenester og lede utviklingen i ECD.

The Dibber Way™ er et overordnet ledelses- og styringssystem i Dibber-gruppen. Det skal sørge for høyeste kvalitet i det som bli levert til barn, foresatte og samfunnet for øvrig, et total quality management system (TQM). All atferd i Dibber-gruppen skal være i henhold til the Dibber Way™. Bærekraft og etterlevelsesarbeidet har vært en del av the Dibber Way™. Systemet omfatter også den balanserte målstyringen som gjelder i HJR-gruppen generelt, også for å sikre den balansen som ligger i Bærekraft.

Den daglige ledelsen i Dibber-gruppen består av daglig leder Morten Vårdal, vekstdirektør Pål Ødegaard, finansdirektør Atle Hørlyk, teknologidirektør Marvin Dsouza og HR-direktør Anna Giertz Skablova. Dibber-gruppen har som en forlengelse av hovedkontoret i Oslo et globalt ressurscenter i India.

Utover Utdanningsvirksomheten er det som nevnt kun snakk om helt begrensede virksomheter. Åstveit Helsesenter AS yter spesialisert rehabilitering til døgnpasienter, dagpasienter og pasienter innen ordningen helse og arbeid i Åsane i Bergen etter en avtale med Helse Vest. Datterselskapet, BESP Eiendom AS, eier eiendommen helsesenteret drives på. Helsevirksomheten hadde i 2022 omsetning på cirka NOK 67 700 000. Tone Overøie Kallekleiv er daglig leder i Åstveit Helsesenter AS.

En annen helt marginal virksomhet er tilknyttet en eiendom i Bøverdalen i Jotunheimen. Bøverton AS (organisasjonsnummer 912 390 500) eier og forvalter denne. Eiendommen blir i hovedsak benyttet til intern utvikling i HJR-gruppen, men også en gratis sommercamp for familier som ikke har økonomiske midler til å dra på ferie, en del av samfunnsansvar-arbeidet i Norge.

3.3 HJR-gruppens arbeid med menneskerettigheter og arbeidsforhold i Rapportperioden

HJR-gruppen satte i gang arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven våren 2022. Som foreskrevet i åpenhetsloven § 4 andre ledd og gjengitt i punkt 2 har arbeidet vært risikobasert, og gjort med utgangspunkt i veiledningen i OECD-rammeverket. På overordnet nivå har Utdanningsvirksomheten vært prioritert fremfor Helsevirksomheten og de andre helt begrensede virksomhetene. De er små og bare i Norge.

Ledelsen (styrene og daglig ledelse) i selskapene som er omfattet av åpenhetsloven, har tatt føringen i arbeidet, og jobbet tett med ledelsen i de øvrige selskapene. I Utdanningsvirksomheten er det på øverste nivå, i Dibber AS, etablert en permanent komité for Bærekraft ("Bærekraftskomiteen"). Bærekraftskomiteen er oppnevnt av den daglige ledelsen. Den er sideordnet den daglige ledelsen på den måten at den er rådgivende etter initiativ fra den daglige ledelsen eller etter eget initiativ i saker som angår Bærekraft. Ved uenighet mellom den daglige ledelsen og komiteen skal saken løftes til styret. Bærekraftskomiteen arbeider også med implementeringen av ledelsens beslutninger, som omfatter å koordinere arbeidet med Bærekraft i Dibber-gruppen. I komiteen sitter personen som leder arbeidet med Bærekraft i Utdanningsvirksomheten, sammen med andre personer som har ansvar for eller en særlig interesse i tema som er omfattet av Bærekraft, som juridisk direktør, personvernombud, HR-direktør og innkjøpssjef i Dibber AS og representanter fra andre funksjoner i denne delen av konsernet. I det enkelte land har den lokale ledelsen etablert egne arbeidsgrupper for arbeidet med åpenhetsloven og andre tema innenfor Bærekraft i samarbeid med Bærekraftskomiteen. I Helsevirksomheten er det etablert en egen gruppe som har ansvar for Bærekraft, også oppfølgningen av åpenhetsloven.

Ledelsen i virksomhetene som er omfattet av åpenhetsloven, har utarbeidet forslag til vedtak, styringsdokumenter med retningslinjer og rutiner og lagt implementeringsplaner, blant annet for hvordan dette skal innlemmes i eksisterende ledelse- og styringssystemer og kultur, for alle selskapene i HJR-gruppen, inkludert i the Dibber Way™. Bærekraftskomiteen og gruppen for Bærekraft i Helsevirksomheten har deltatt i dette arbeidet. Styrene i selskapene i HJR-gruppen har så gjort de relevante vedtak. Det er utarbeidet og vedtatt et eget overordnet styringsdokument for åpenhetsloven for hele HJR-gruppen ("Åpenhetspolicyen").

Åpenhetspolicyen fastlegger at det løpende skal gjennomføres kartlegging og vurdering av faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold med tiltak (inkludert eventuell interressentkommunikasjon og gjenoppretting) og tiltaksoppfølging på to nivåer i hele HJR-gruppen. Det dreier seg om (i) en generell kartlegging for å identifisere risikoområder og (ii) Undersøkelser. De identifiserte risikoområdene skal veilede arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, inkludert hvilke Undersøkelser som blir gjort. For Helsevirksomheten er det ikke identifisert noe risikoområde internt. Helsevirksomheten er også i seg selv Bærekraft, og velutviklet, med en sterk internkontroll. Eksternt har det vært funnet ikke å være en særlig høy risiko for negative konsekvenser, men industriene næringsmiddel, tekstil og IT er trukket frem etter analyser av leverandørkjedene til Helsevirksomheten. Med unntak for Opti-oppkjøpet har det heller ikke for Utdanningsvirksomheten vært identifisert noe spesielt risikoområde internt.

Bærekraft har vært et fokus i en årrekke. Både ved nyetableringer og oppkjøp har grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold stått sentralt i en forutgående undersøkelsesfase og i implementeringsfasen (inkludert integrering). Ved nyetableringer og oppkjøp i land der det er større risiko for negative konsekvenser blir tema som arbeidstid, lønnsnivå, helse, miljø og sikkerhet (HMS) og rammer for privatliv fulgt opp særlig nøye. Eksternt har leverandørkjedene for entreprisetjenester, klær og næringsmiddel vært identifisert som forbundet med forhøyet risiko, særlig når det gjelder den del av Utdanningsvirksomheten som foregår i De forente arabiske emirater (UAE), India og Sør-Afrika.

De etiske retningslinjene for ansatte både i Utdanningsvirksomheten og Helsevirksomheten har vært gjennomgått og oppdatert i lys av åpenhetsloven, OECD-rammeverket og Åpenhetspolicyen (interne etiske retningslinjer eller internal code of conduct). Disse blir også gjennomgått årlig som ledd i kvalitetssarbeidet. For Utdanningsvirksomheten har det også blitt utarbeidet slike retningslinjer for leverandører og andre forretningspartnere og deres leverandører (eksterne etiske retningslinjer eller external code of conduct). For de interne etiske retningslinjene har det vært etablert varslingskanaler (whistleblowing) for brudd og bekymringer i lang tid, og tilsvarende har nå blitt etablert for de eksterne etiske retningslinjene.

Styringsdokumentene har vært styrket med ytterligere globale og lokale styringsdokumenter og andre tiltak etter behov. Ifølge Åpenhetspolicyen skal nye avtaler og avtalefornyelser med leverandører og partnere inneholde et krav om etterlevelse av de eksterne etiske retningslinjene. Både de interne og eksterne retningslinjene er tilgjengelig på www.dibber.com. I hele HJR-gruppen har det vært gjort et arbeid for å implementere. Undersøkelsene som er blitt gjennomført i perioden for Åpenhetsrapporten, er som nevnt gjort rede for i punkt 3.4. HJR-gruppen har også notert seg offentlig tilgjengelig informasjon om negative faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold knyttet til virksomhetene til sine leverandører, og vil følge opp denne.

Systemer for å ta hånd om forespørsler og klager etter åpenhetsloven §§ 6 og 7 har blitt etablert.

Enhver kan rette forespørsler og gjøre andre henvendelser etter, og i tilknytning til åpenhetsloven for:

HJR-gruppen på overordnet nivå:

transparency@hjrholding.com

Utdanningsvirksomheten:

transparency@dibberfamily.com

Helsevirksomheten:

apenhet@astveithelsesenter.no

For HJR-gruppen på overordnet nivå og Utdanningsvirksomheten blir systemet betjent av Bærekraftskomiteen, og for Helsevirksomheten av gruppen som er etablert for bærekraft.

3.4 Undersøkelser

Når det gjelder HJR-gruppen internt, har det, etter kartleggingen som nevnt, kun vært Opti-oppkjøpet som har medført behov for mer detaljert gjennomgang og oppfølging. I den forutgående undersøkelsesfasen ("due diligence"-fasen) for transaksjonen ble det avdekket at lønnen ufaglærte ansatte i Opti Baby & Kids mottok, var lavere enn gjennomsnittet i sektoren. Dette ble forklart med utfordringer knyttet til lønnsomhet på grunn av interne og eksterne faktorer. Etter gjennomføringen av oppkjøpet ble lønnen til aktuelle ansatte justert. Disse ansatte har nå en lønn som ligger godt over det minstelønnsnivå som er definert av myndighetene i Sør-Afrika og er på linje med snittet for sektoren. I tillegg til dette jobber Dibber-gruppen videre med å bedre lønn, forsikringsvilkår, velferdsgoder og andre ytelser for alle ansatte i Sør-Afrika. Målet er å etablere en standard for kompensasjon som utfordrer bransjenormen og sikrer alle ansatte gode levevilkår, og å bidra til økt verdiskaping. Det er tegn til positive resultater allerede.

HJR-gruppen har med stort og smått rundt 26 000 leverandører og forretningspartnere. Å undersøke den eksterne siden av virksomhetene i HJR-gruppen må med andre ord ikke bare være risikobasert, men også strategisk. Som en første ekstern undersøkelse etter innføringen av åpenhetsloven har HJR-gruppen i Rapportperioden gjennomført en spørreundersøkelse. Den er blitt gjort blant de ti leverandørene og forretningspartnerne som representerer størst risiko med hensyn til negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og

anstendige arbeidsforhold (øvrige temaer i OECDs retningslinjer og for Bærkraft for øvrig ble ikke tatt med denne gang). Det vil si i Utdanningsvirksomheten ti leverandørforhold for Dibber AS (konsernnivå), ti leverandørforhold for fellesressurssenteret i India (konsernnivå) og ti leverandørforhold for hvert land og ti leverandørforhold i Helsevirksomheten.

I Norge ble også ti leverandørforhold undersøkt for skolevirksomheten særskilt. HJR-gruppen bruker House of Controls Complete Control som leverandør- og kontraktforvaltningsverktøy. En modul i House of Control knyttet til leverandør- og kontraktforvaltningsverktøyet er Åpenhetsloven software. Undersøkelsen har vært gjennomført med bruk av Åpenhetsloven software. Svarraten har vært akseptabel globalt (cirka syv av ti). Svarene har stort sett vært betryggende, men et funn er at hos cirka halvparten av respondentene kan det etter vår mening etableres enda bedre kontroll med underleverandørene. Undersøkelsen har en svakhet i at det er vanskelig å verifisere svar samtidig som respondentene har hatt et insentiv til å gi "riktige" svar for å bevare forholdet til HJR-gruppen. Resultatet av undersøkelsen har ikke foranlediget tiltak utover de som foregår på generelt nivå foruten å følge opp de av leverandørene som ikke har svart og å gå i dialog med de av leverandørene som ikke har tilstrekkelig kontrollrutiner knyttet til oppfølging av sineunderleverandører.

4. Avslutning

HJR-gruppen har kommet godt i gang med arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven. På det drøye året som er gått siden loven trådte i kraft, har HJR-gruppen, blant annet, fått tilpasset formell organisering, utarbeidet de nødvendige styringsdokumentene, identifisert risikoområder og utarbeidet tilhørende tiltak, utført Undersøkelser og utarbeidet tilhørende tiltak, gjennomført implementering og utarbeidet Åpenhetsrapporten. I dette ligger det også et omfattende arbeid med kultur i hele konsernet i form av å gjøre åpenhetsloven og OECD-rammeverket kjent, få alle i konsernet til å ville promotere dette og gjøre det hele til en del av hvordan vi gjør det hos oss.

På tiden for ferdigstillelse av Åpenhetsrapporten, evaluerer HJR-gruppen arbeidet som har blitt gjort, og planlegger det videre arbeidet. Et fokus fremover vil være å få gjort Undersøkelser blant flere av leverandørene. HJR-gruppen står som næringslivet ellers overfor veivalg. Arbeidet med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer må forenes med arbeidet etter CSRD. EU-kommisjonen har også foreslått Di-

rective on corporate sustainability due diligence ("CSDDD"), som også vil implementere OECDs retningslinjer (www6). For HJR-gruppen og andre handler det om å få alle elementene til å virke som et hele. Et nytt IT-system som støtter arbeidet med åpenhetsloven, CSRD, CSDDD og andre tema innen Bærekraft, vil bli anskaffet og styrke oss ytterligere i dette viktige arbeidet.

Signaturer

HJR Holding AS

Ingerlinn Sundby (Jul 5, 2023 07:55 GMT+1)

Ingerlinn Sundby
enestyre, styreleder

Dibber AS

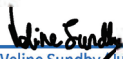
Gunnar Johansson (Jul 5, 2023 11:27 GMT+2)

Gunnar Johansson
styreleder

Hans J Sundby (Jul 5, 2023 07:59 GMT+1)

Hans J Sundby
styremedlem

Veline Sundby (Jul 5, 2023 07:57 GMT+1)

Veline Sundby
styremedlem

Ingerlinn Sundby (Jul 5, 2023 07:55 GMT+1)

Ingerlinn Sundby
styremedlem

Morten Vårdal (Jul 9, 2023 2:56 GMT+2)

Morten Vårdal
daglig leder

HJR Utland AS

Morten Vårdal (Jul 9, 2023 22:56 GMT+2)

Morten Vårdal
styreleder

Atle Hørlyk
styremedlem

HJR Utland 3 AS

Morten Vårdal (Jul 9, 2023 2:56 GMT+2)

Morten Vårdal
styreleder

Atle Hørlyk
styremedlem

Læringsverkstedet Gruppen AS

Trude M Sydtangen
styreleder

Atle Hørlyk
styremedlem

Læringsverkstedet AS

Morten Vårdal (Jul 9, 2023 12:56 GMT+2)

Morten Vårdal
styreleder

Trude Sjøhagen Nordgaard (Jul 5, 2023 16:36 GMT+2)

Trude S Nordgaard
styremedlem
(ansatte-representant)

Linda Therese Griffiths (Jul 6, 2023 11:56 GMT+2)

Linda T Griffiths
styremedlem
(ansatte-representant)

Kristel Bjørnes (Jul 6, 2023 08:31 GMT+2)

Kristel Bjørnes
styremedlem vara
(ansatte-representant)

Trude M Sydtangen
styremedlem

Atle Hørlyk
styremedlem

Trude M Sydtangen
daglig leder

Taurito AS

Svein Lunde (Jul 12, 2023 16:09 GMT+2)

Svein Lunde
styreleder

Atle Hørlyk
styremedlem

Åstveit Helsesenter AS

Svein Lunde (Jul 12, 2023 16:09 GMT+2)

Svein Lunde
styreleder

Atle Hørlyk
styremedlem

Tone O. Kallekleiv

Tone O Kallekleiv
daglig leder

Referanser

Brundtland, G H (1987). Our Common Future: Report of the World Commission on Environment and Development. Geneva, UN-Dokument A/42/427

Lov 18.juni 2021 nummer 99 om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)

www1 = 2023 update of the OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct
besøkt 22.juni 2023

www2 = Guidelines for MNEs - Organisation for Economic Co-operation and Development (oecd.org)
besøkt 22.juni 2023

www3 = European Commision, Corporate sustainability reporting
besøkt 22.juni 2023

www4 = Early childhood development I UNICEF
besøkt 22. Juni 2023

www5 = Early Childhood Education and Care. OECD
besøkt 22.juni 2023

www6 = European Commision. Corporate sustainability due diligence
besøkt 22.juni 2023